

UiT

NOREGS
ARKTISKE
UNIVERSITET

Genusvariasjon i norsk skriftspråk

17. møte om norsk språk (Mons 17)
UiB og HVL, Solstrand, Os
22.-24. november 2017

Philipp Conzett
UiT Noregs arktiske universitet (UiT)

minutt

Eintal		Fleirtal	
Ubunden form	Bunden form	Ubunden form	Bunden form
m.	minutten	minuttar	minuttane
n.	minuttet	minutt	minutta

(Kjelde: Nettutgåva av Nynorskordboka)

var det eit aar eller ein minutt - so vender han attende ,
veg utan middagsmat . "Ein minutt , og så kom stilla att
vilde nok paa Neopalia ein minutt etter var alle mennene av Svartpili
av Ousman Nyan etter berre ein minutt etter denne tidi kjem de aldri
dei kom innom i kvart einaste minutt i heimekampen , for
en og tre skadde kvart einaste friminutt , og tok ho
hadde vidope m... gi opp . I det 62 minutt

Disposisjon

---

1. Omgrepsavklåring
2. Bakgrunn og mål
3. Materiale og metode
4. Hovudfunn
5. Tilrådingar
6. Vidare framdrift og utsyn

1. Omgrepsavklåring: genus

- Genus = grammatisk kjønn:
«Genus er klasser av substantiver som viser seg i hvordan tilhørende ord ter seg.» (Enger & Kristoffersen 2000:68)
- Genuskongruens i nynorsk:

ein stol, bil, hage, ...

ei lampe, bok, veke, ...

eit bord, spørsmål, framlegg, ...

= hankjønn/maskulinum (m.)

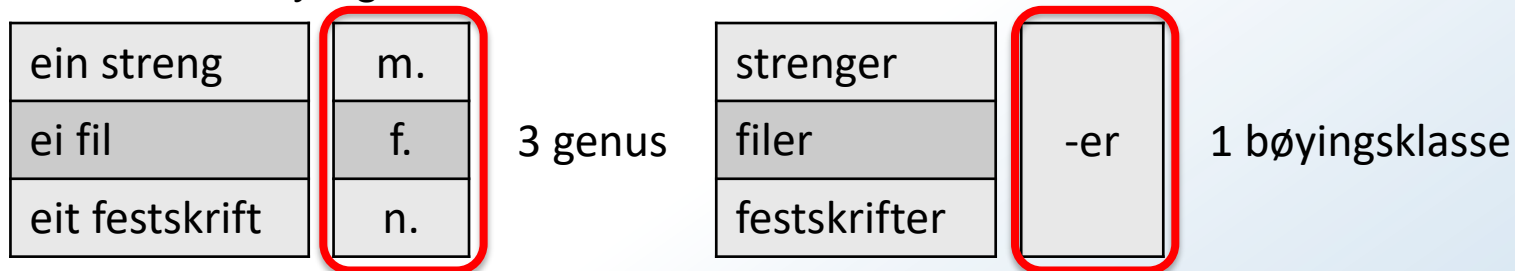
= hokjønn/femininum (f.)

= inkjekjønn/nøytrum (n.)

1. Omgrepsavklåring: bøyingsklasse

- Bøyingsklasse:
«Etter denne definisjonen er det en skilnad mellom genus og **bøyingsklasse**, som vi kan definere som en klasse av ord som bøyes på noenlunde likt vis.» (Same staden)
- Genus vs. bøyingsklasse:

1. Omgrepsavklåring: genus vs. bøying

- Tett samanheng mellom genus og substantivbøying i norsk: Genus bestemmer som regel kva bøying eit substantiv har.

1. Omgrepsavklåring: genus vs. bøying

- Tett samanheng mellom genus og substantivbøying i norsk: Genus bestemmer som regel kva bøying eit substantiv har.
- Nynorsk etter 2012:

Bestemd form eintal

<i>bilen</i>	m.	<i>-en</i>
<i>fila</i>	f.	<i>-a</i>
<i>bordet</i>	n.	<i>-et</i>

1. Omgrepsavklåring: genus vs. bøying

- Tett samanheng mellom genus og substantivbøying i norsk: Genus bestemmer som regel kva bøying eit substantiv har.
- Nynorsk etter 2012:

Bestemd form eintal

<i>bilen</i>	m.	<i>-en</i>
<i>fila</i>	f.	<i>-a</i>
<i>bordet</i>	n.	<i>-et</i>

Ubestemd form fleirtal

<i>fleire bilar</i>	m.	
<i>fleire elvar</i>	f.	<i>-ar</i>
<i>fleire møblar</i>	n.	
<i>fleire strenger</i>	m.	
<i>fleire filer</i>	f.	<i>-er</i>
<i>fleire skrifter</i>	n.	
<i>fleire kilo</i>	m.	
<i>fleire mus</i>	f.	<i>-</i>
<i>fleire bord</i>	n.	

1. Omgrepsavklåring: genus vs. bøying

- Tett samanheng mellom genus og substantivbøying i norsk: Genus bestemmer som regel kva bøying eit substantiv har.
- Nynorsk etter 2012:

Bestemd form eintal

<i>bilen</i>	m.	<i>-en</i>
<i>fila</i>	f.	<i>-a</i>
<i>bordet</i>	n.	<i>-et</i>

Ubestemd form fleirtal

<i>fleire bilar</i>	m.	<i>-ar</i>
<i>fleire filer</i>	f.	<i>-er</i>
<i>fleire bord</i>	n.	<i>-</i>

Ubestemd form fleirtal

<i>fleire bilar</i>	m.	
<i>fleire elvar</i>	f.	<i>-ar</i>
<i>fleire møblar</i>	n.	
<i>fleire strenger</i>	m.	
<i>fleire filer</i>	f.	<i>-er</i>
<i>fleire skrifter</i>	n.	
<i>fleire kilo</i>	m.	
<i>fleire mus</i>	f.	<i>-</i>
<i>fleire bord</i>	n.	

2. Bakgrunn og mål

- Bakgrunn = oppdrag ifrå Språkrådet:
«[...] kartleggje genusvariasjon [kjønnsvariasjon] i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer.» (Utllysning på [heimesida](#) til Språkrådet, 12.2.2016)

2. Bakgrunn og mål

- Bakgrunn = oppdrag ifrå Språkrådet:
«[...] kartleggje genusvariasjon [kjønnsvariasjon] i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer.» (Utllysning på [heimesida](#) til Språkrådet, 12.2.2016)
- Målet:
«[...] å skaffe til vegar oppdatert kunnskap på feltet, som skal gje betre grunnlag for normeringsarbeidet i Språkrådet.» (Same staden)

2. Bakgrunn og mål

- Bakgrunn = oppdrag ifrå Språkrådet:
«[...] kartleggje genusvariasjon [kjønnsvariasjon] i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer.» (Utlysning på [heimesida](#) til Språkrådet, 12.2.2016)
- Målet:
«[...] å skaffe til vegar oppdatert kunnskap på feltet, som skal gje betre grunnlag for normeringsarbeidet i Språkrådet.» (Same staden)
- Arbeidsomfang: 2 månadsverk

2. Bakgrunn og mål

- Bakgrunn = oppdrag ifrå Språkrådet:
«[...] kartleggje genusvariasjon [kjønnsvariasjon] i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer.» (Utllysning på [heimesida](#) til Språkrådet, 12.2.2016)
- Målet:
«[...] å skaffe til vegar oppdatert kunnskap på feltet, som skal gje betre grunnlag for normeringsarbeidet i Språkrådet.» (Same staden)
- Arbeidsomfang: 2 månadsverk
- Kva slags genusvariasjon finn vi i norsk skriftspråk i bruken av substantiv som er normerte med fleire enn eitt genus i ordbøkene?

2. Bakgrunn og mål

- Bakgrunn = oppdrag ifrå Språkrådet:
«[...] kartleggje genusvariasjon [kjønnsvariasjon] i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer.» (Utlysning på [heimesida](#) til Språkrådet, 12.2.2016)
- Målet:
«[...] å skaffe til vegar oppdatert kunnskap på feltet, som skal gje betre grunnlag for normeringsarbeidet i Språkrådet.» (Same staden)
- Arbeidsomfang: 2 månadsverk
- Kva slags genusvariasjon finn vi i norsk skriftspråk i bruken av substantiv som er normerte med fleire enn eitt genus i ordbøkene?
- Fire typar fleirgenusord i norsk: *greip* f./m./n., *klasse* f./m., *syn* f./n. (nynorsk), *smil* m./n

3. Materiale og metode: avgrensing

- Avgrensing til m./n.-ord, t.d. *smil* (*ein smil, eit smil*)

3. Materiale og metode: avgrensing

- Avgrensing til m./n.-ord, t.d. *smil* (*ein smil, eit smil*)
- Oversyn over m./n.-ord i Bokmålsordboka og Nynorskordboka.
Kjelde: [Norsk ordbank](#)

3. Materiale og metode: avgrensning

- Avgrensning til m./n.-ord, t.d. *smil* (*ein smil*,
- Oversyn over m./n.-ord i Bokmålsordboka
Kjelde: [Norsk ordbank](#)
- Utgangsmateriale:
  - 422 usamansette m./n.-ord i bokmål

promemoria, magma, nirvana, prokura, data, nebb, skubb, skrubb, firblad, vad, karbid, glid, west-end, fynd, jod, lade, kjede, henseende, hynde, trofe, trofé, image, gjenge, ganglie, lagje, neglisje, neglisjé, nykke, boucle, bouclé, vagle, faksimile, -kjevle, dunkjevle, makrame, makramé, hynne, hyre, øre, øytnantshjerte, glette, vette, tidtrøyte, piff, puff, -skjegg, knegg, mugg, ...

gjesp	Entall		Flertall	
	Ubestemt form	Bestemt form	Ubestemt form	Bestemt form
m1	en gjesp	gjespen	gjesper	gjespene
n1	et gjesp	gjespet	gjesp	gjespa
n1	et gjesp	gjespet	gjesp	gjespene

(Kjelde: Nettutgåva av Bokmålsordboka)

3. Materiale og metode: avgrensing

- Avgrensing til m./n.-ord, t.d. *smil* (*ein smil*,
- Oversyn over m./n.-ord i Bokmålsordboka
Kjelde: [Norsk ordbank](#)
- Utgangsmateriale:
  - 422 usamansette m./n.-ord i bokmål
  - 444 usamansette m./n.-ord i nynorsk

promemoria, magma, nirvana, prokura, nebb, skubb, knubb, WC, wc, vad, grudd, forsagd, karbid, glid, vald, stand, kind, sekund, jod, melde, velde, trofe, trofé, lage, image, ganglie, spermie, lagje, enfant terrible, vagle, perpetuum mobile, faksimile, makrame, makramé, terylene, fjerne, nære, øre, bakkelse, milte, treff, puff, hag, columbi egg, stogg, mugg, mugg, grugg, bygg, ...

minutt	Eintal		Fleirtal	
	Ubunden form	Bunden form	Ubunden form	Bunden form
m.	ein minutt	minutten	minuttar	minuttane
n.	eit minutt	minuttet	minutt	minutta

(Kjelde: Nettutgåva av Nynorskordboka)

3. Materiale og metode: kjelder

- Tekstkorpus = samling av tekstar lagd til rette for språkleg analyse
- Leksikografisk bokmålskorpus (LBK):
  - Utvikla ved Universitetet i Oslo
  - Om lag 100 millionar ord (førekomstar)
  - Ifrå perioden 1985 til i 2013
  - Balansert tekstutval:
    - Sakprosa – 45 %
    - Skjønnlitteratur – 25 %
    - Aviser og periodikum – 20 %
    - TV-teksting – 5 %
    - Upublisert materiale, småtrykk – 5 %

3. Materiale og metode: kjelder

- Norsk Ordboks Nynorskcorpus (NON):
  - Utvikla ved Universitetet i Oslo
  - Om lag 102 millionar ord (førekomst)
  - Ifrå 1870-åra og fram til i dag
  - Fleire sjangrar representerte:
    - Skjønnlitteratur
    - Avistekstar og tidsskriftartiklar
    - Læreboktekstar
    - Religiøse tekstar
    - Tekstar ifrå offentleg målbruk

3. Materiale og metode: innsamling

- Søk etter moglege førekomstar av orda i utgangsmaterialet (439 usamansette m./n.-ord i bokmål og 448 m./n.-ord i nynorsk)

3. Materiale og metode: innsamling

- Søk etter moglege førekomstar av orda i utgangsmaterialet (439 usamansette m./n.-ord i bokmål og 448 m./n.-ord i nynorsk)
- Ikkje berre usamansette former (t.d. *lås, låsen, låset* osv.) men også samansette former (t.d. *alkolås, alkolåsen, alkolåset* osv.; *borrelås, borrelåsen, borrelåset* osv.; ...)

3. Materiale og metode: innsamling

- Søk etter moglege førekomstar av orda i utgangsmaterialet (439 usamansette m./n.-ord i bokmål og 448 m./n.-ord i nynorsk)
- Ikkje berre usamansette former (t.d. *lås, låsen, låset* osv.) men også samansette former (t.d. *alkolås, alkolåsen, alkolåset* osv.; *borrelås, borrelåsen, borrelåset* osv.; ...)
- Trunkerte søk, t.d. *lås → *alkolås, borrelås, promillelås, skåtelås, ...*

3. Materiale og metode: innsamling

Norsk
Ordbok
2014

Firda 2000

NPK 2005

NPK 2006

NPK 2006

NPK 2007

NPK 2010

SoA 2008

NPK 2008

NPK 2008

NPK 2007

45 Lazio - Milan 1,80 2,80 3,00 Canal+blå

med 46 . (NPK) *Alkolås*

dødsbrannar ned . (NPK) *Alkolås*

i vår . (NPK) *Alkolås*

fryktar Røkke . (©NPK) *Alkolås*

sjølve passet . (©NPK) *Alkolås*

er turen komen til Sogn . *Alkolås*

alkolås i alle nye bilar . *Alkolås*

80 år , seier han . *Alkolås*

stoppar promilledømde (NPK) : *Alkolås*

Søndag 19.11.2000 14:30 46 Haderslev -

i Gaia- bussar (NPK)

hos Vegvesenet (NPK) :

på svenske tog (NPK)

stoppar promilledømde (NPK) :

aukar ikkje smittefaren (NPK)

vil bli påbudt i alle nye

er kopla til tenninga av bilen

For å hindra at folk køyrer

er eit effektivt tiltak for å

Flod.EF 1968, 282

No Allk IX. 333

, med jarnavstivingar og med eit *skåtelås*

. perkusjonsgevær framladningsgevær med *slaglås*

(" luku ") til

, med ein hamar som slær

3. Materiale og metode: innsamling

- Søk etter moglege førekomstar av orda i utgangsmaterialet (439 usamansette m./n.-ord i bokmål og 448 m./n.-ord i nynorsk)
- Ikkje berre usamansette former (t.d. *lås, låsen, låset* osv.) men også samansette former (t.d. *alkolås, alkolåsen, alkolåset* osv.; *borrelås, borrelåsen, borrelåset* osv.; ...)
- Trunkerte søk, t.d. *lås → *alkolås, borrelås, promillelås, skåtelås, ...*
- Kopiert over i rekneark for vidare gransking

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.
- Relevante postar er belegg der genus kjem eintydig til uttrykk, anten i form av genuskongruens, eller i form av ei bøyingsform som kan seiast å gje uttrykk for eitt bestemt genus. = **Eintydige genusbelegg**

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.
- Relevante postar er belegg der genus kjem eintydig til uttrykk, anten i form av genuskongruens, eller i form av ei bøyingsform som kan seiast å gje uttrykk for eitt bestemt genus. = eintydige genusbelegg
- ... *med jarnavstivingar og med **eit skåtelås** ...*
→ Lagt inn som nøytrum pga. eintydig genuskongruens i ubestemd artikkel **eit**

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.
- Relevante postar er belegg der genus kjem eintydig til uttrykk, anten i form av genuskongruens, eller i form av ei bøyingsform som kan seiast å gje uttrykk for eitt bestemt genus. = eintydige genusbelegg
- ... *med jarnavstivingar og med **eit skåtelås** ...*
→ Lagt inn som nøytrum pga. eintydig genuskongruens i ubestemd artikkel **eit**
- ... *framladningsgevær med perkusjonsgeværlås eller **slaglås** ...*
→ Sletta pga. manglande indikasjon på genus

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.
- Relevante postar er belegg der genus kjem eintydig til uttrykk, anten i

lås	Eintal		Fleirtal	
	Ubunden form	Bunden form	Ubunden form	Bunden form
m.	ein lås	låsen	låsar	låsane
n.	eit lås	låset	lås	låsa

(Kjelde: Nettutgåva av Nynorskordboka)

- ... med seks og tretti **hengjelåsar** ...
→ Lagt inn som maskulinum pga. fleirtalsending **-ar**

3. Materiale og metode: handsaming

- Sletta irrelevante postar. Leggja inn genus på relevante postar.
- Relevante postar er belegg der genus kjem eintydig til uttrykk, anten i form av genuskongruens, eller i form av ei bøyingsform som kan seiast å gje uttrykk for eitt bestemt genus. = eintydige genusbelegg

kilo	Eintal		Fleirtal	
	Ubunden form	Bunden form	Ubunden form	Bunden form
m.	ein kilo	kiloen	kilo	kilóa
n.	eit kilo	kiloet	kilo	kilóa

(Kjelde: Nettutgåva av Nynorskordboka)

- ... *ei* slaktevekt på 61 **kilo** ...
→ Sletta pga. manglande indikasjon på genus (både m. og n. er utan ending i ubestemd form fleirtal)

4. Hovudfunn: Første oversyn

- Tal på postar:
  - Bokmålsaterialet: 53 003
  - Nynorskaterialet: 71 079

4. Hovudfunn: Første oversyn

- Tal på postar:
  - Bokmålsmaterialet: 53 003
  - Nynorskmaterialet: 71 079
- Tre hovudgrupper:
  - Gruppe 1: Substantiv som anten er heilt utan belegg, utan eintydige genusbelegg, eller som har færre enn 10 eintydige genusbelegg

4. Hovudfunn: Første oversyn

- Tal på postar:
  - Bokmålsmaterialet: 53 003
  - Nynorsk materialet: 71 079
- Tre hovudgrupper:
  - Gruppe 1: Substantiv som anten er heilt utan belegg, utan eintydige genusbelegg, eller som har færre enn 10 eintydige genusbelegg
  - Gruppe 2: Substantiv med 10 eller fleire genusbelegg og som (nesten) alltid er nytta med berre det eine genuset, eller der det eine genuset dominerer, dvs. utgjer 75 % eller meir av genusbelegga.

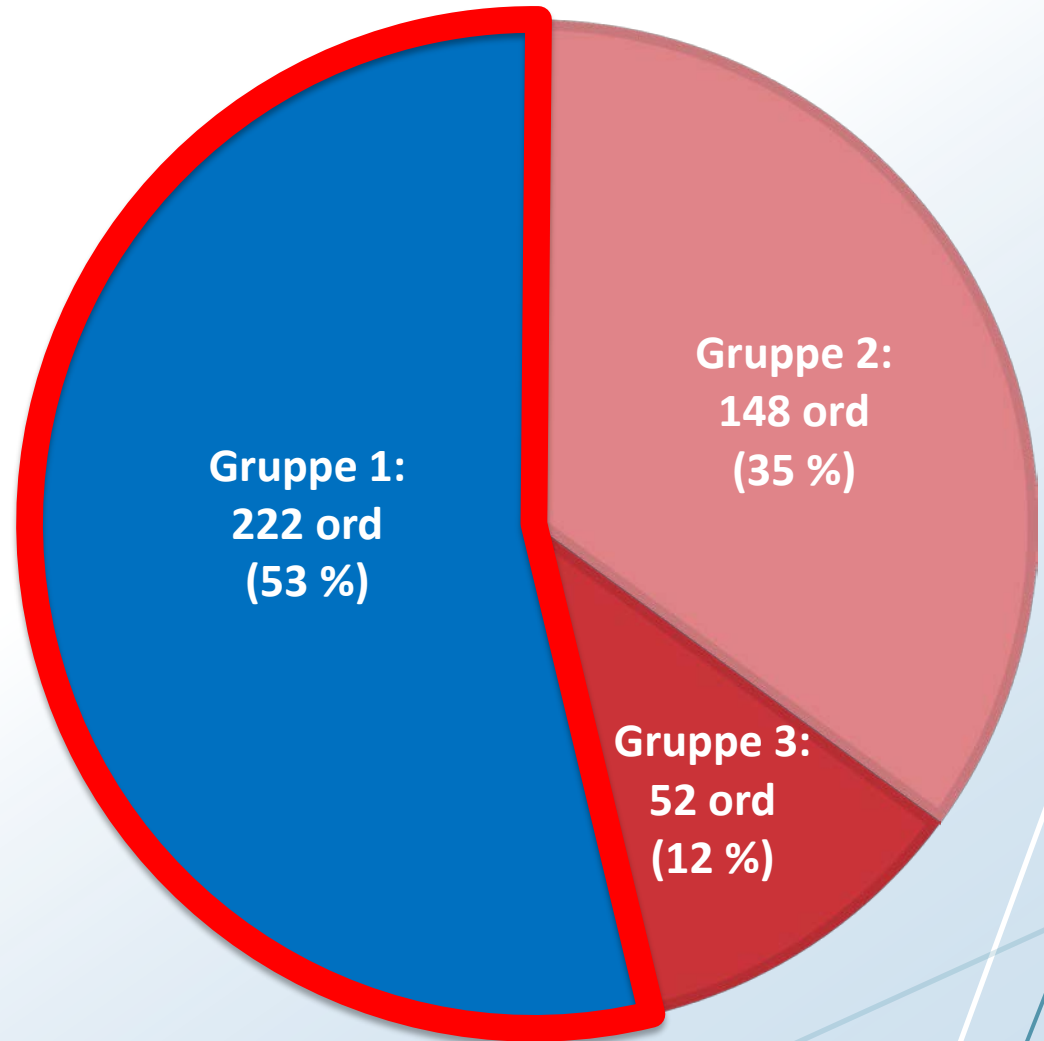
4. Hovudfunn: Første oversyn

- Tal på postar:
  - Bokmålsmaterialet: 53 003
  - Nynorsk materialet: 71 079
- Tre hovudgrupper:
  - Gruppe 1: Substantiv som anten er heilt utan belegg, utan eintydige genusbelegg, eller som har færre enn 10 eintydige genusbelegg
  - Gruppe 2: Substantiv med 10 eller fleire genusbelegg og som (nesten) alltid er nytta med berre det eine genuset, eller der det eine genuset dominerer, dvs. utgjer 75 % eller meir av genusbelegga.
  - Gruppe 3: Substantiv med 10 eller fleire genusbelegg og som har ei jamnare genusfordeling, dvs. at genusbelegga utgjer mindre enn 75 % for begge genusa.

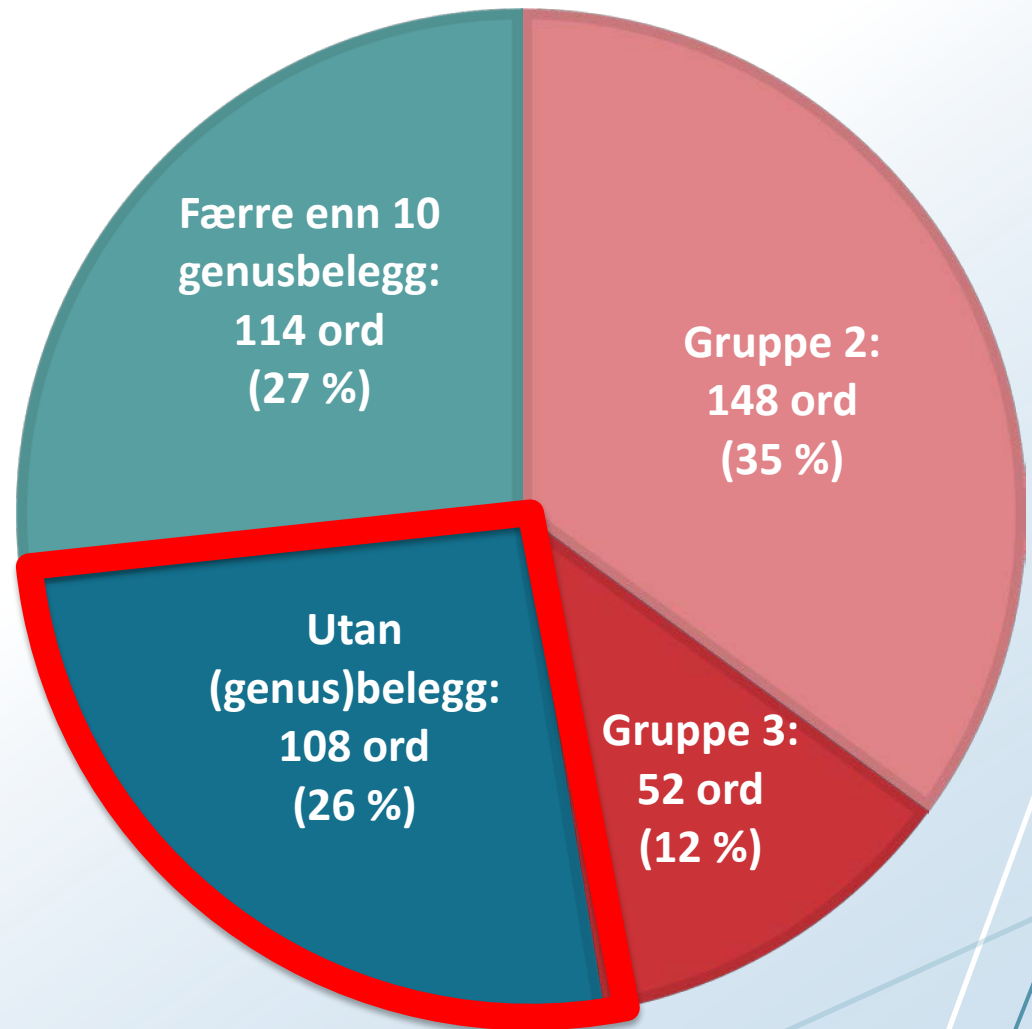
4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

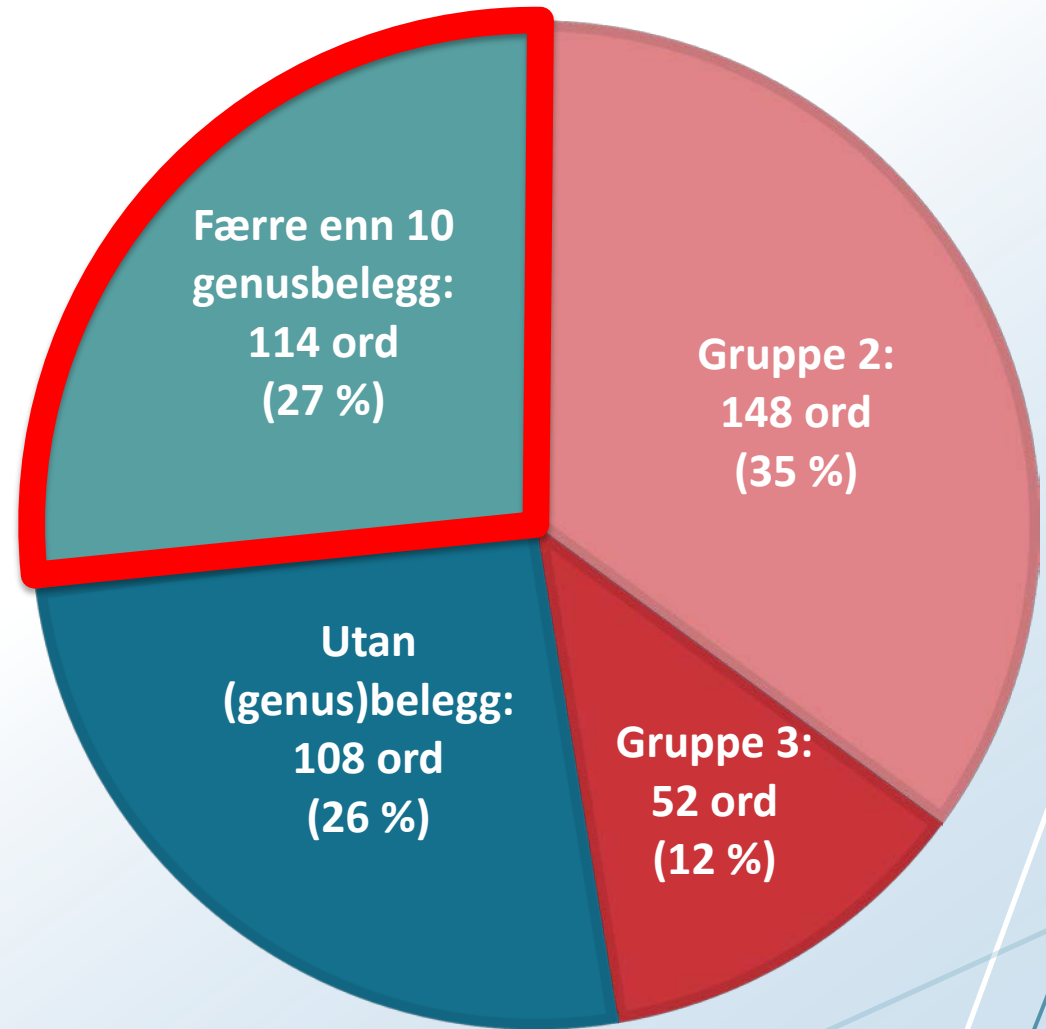

Færre enn 10

prokura, firblad, hynde, ganglie, lagje, boucle, bouclé, dunkjevle, makrame, makramé, hynne, glette, nanking, utskei, belj, bak, mak, kik, kik, kvekk, smikk, nykk, mask, mask, visk, husk, plural, singel, dreiel, rummel, kautel, vagl, kvartil, ritornell, pell, drill, maigull, akryl, sål, madapolam, marm, karbolineum, astrakan, androgen, tein, drive-in, karmin, hendiadyoin, sakkarin, ultramarin, morin, antipyrin, bombasin, linon, ekorn, to, allegretto, skap, skyldskap, frendskap, styggeskap, tulleskap, granneskap, narreskap, tusseskap, hjonskap, skump, valdrapp, glepp, kipp, sliddersladder, edder, mohair, purr, vandskjær, venushår, madras, kanevas, spesies, smeis, riks, kinks, ans, knups, diss, raus, brudelys, kongsllys, nattlys, carnet, skoft, dilt, gant, kant, tant, gust, brøst, mokett, drett, nitritt, plebisitt, staut, vismut, gnav, rav, positiv, lov, lov

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

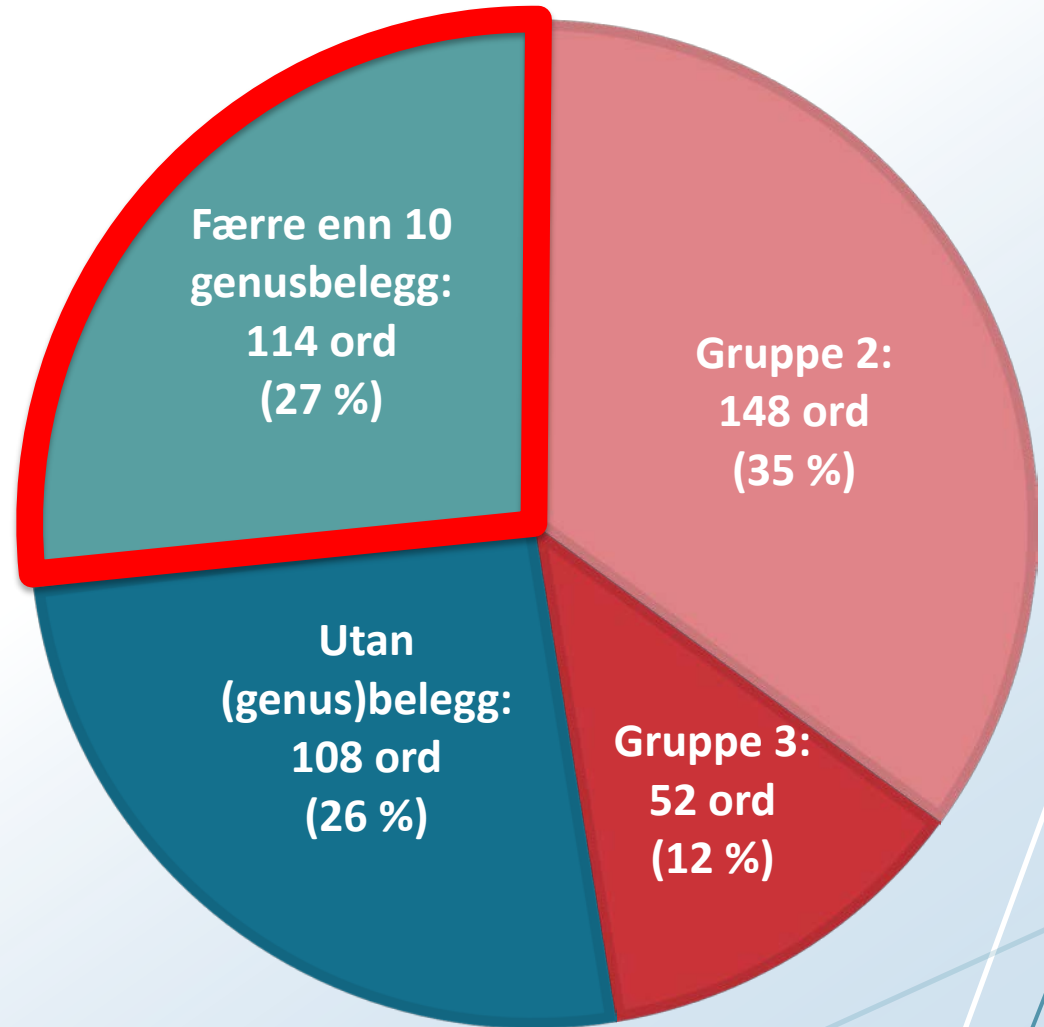
Færre enn 10

promemoria, nirvana, skrubb, vad, karbid, west-end, fynd, lade, neglisje, neglisjé, nykke, -kjevle, løytnantshjerte, vette, knegg, klingklang, spreng, flash, push, kroki, come-back, drawback, rack, flikkflakk, knakk, klukk, trykk, nøkk, kink, klink, sink, kvink, ynk, hark, slark, gnirk, snork, rauk, stryk, våk, preambel, dyffel, gjel, rekel, nikkel, rammel, sommel, fall, skrell, tyll, pryl, prim, magnesium, merskum, datum, propan, butan, stankelben, gangren, stankelbein, formalin, turmalin, musselin, kinin, stryknin, farin, kvin, deutron, glissando, merino, allegro, trollskap, fandenskap, sjømannskap, glip, napp, dupp, snurp, visp, klyp, klander, kamfer, åger, metier, vørter, perlemor, fluor, velur, kanvas, pes, koss, genus, krus, frys, taft, kobolt, holt, ibenholt, ymt, smatt, vatt, sulfitt, termitt, statutt, clou, kingelvev, kongrovev, diminutiv, viv, kvelv, tarv, gøy, skøy

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – bokmål

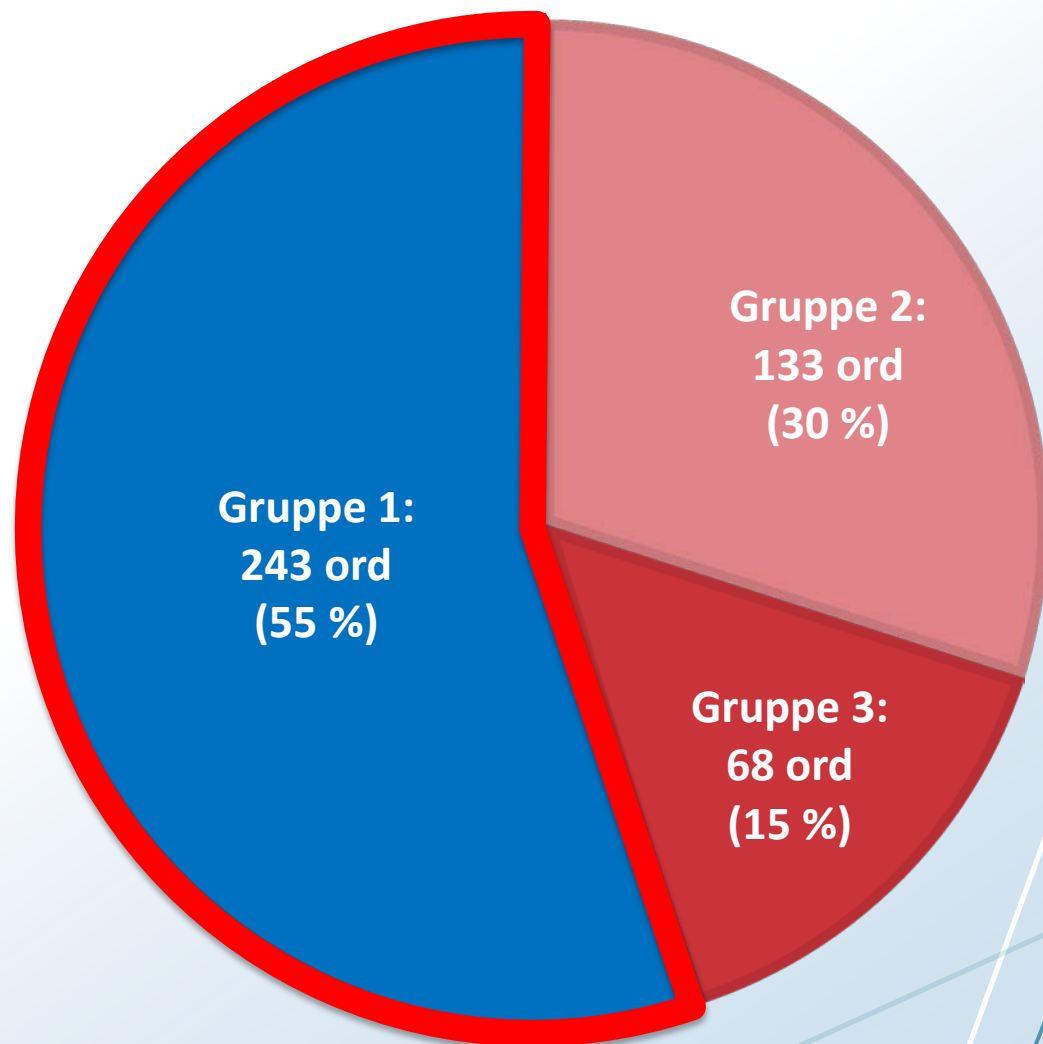
kamfer (2 m.)
vatt (3 m., 1 n.)
hark (6 n.)

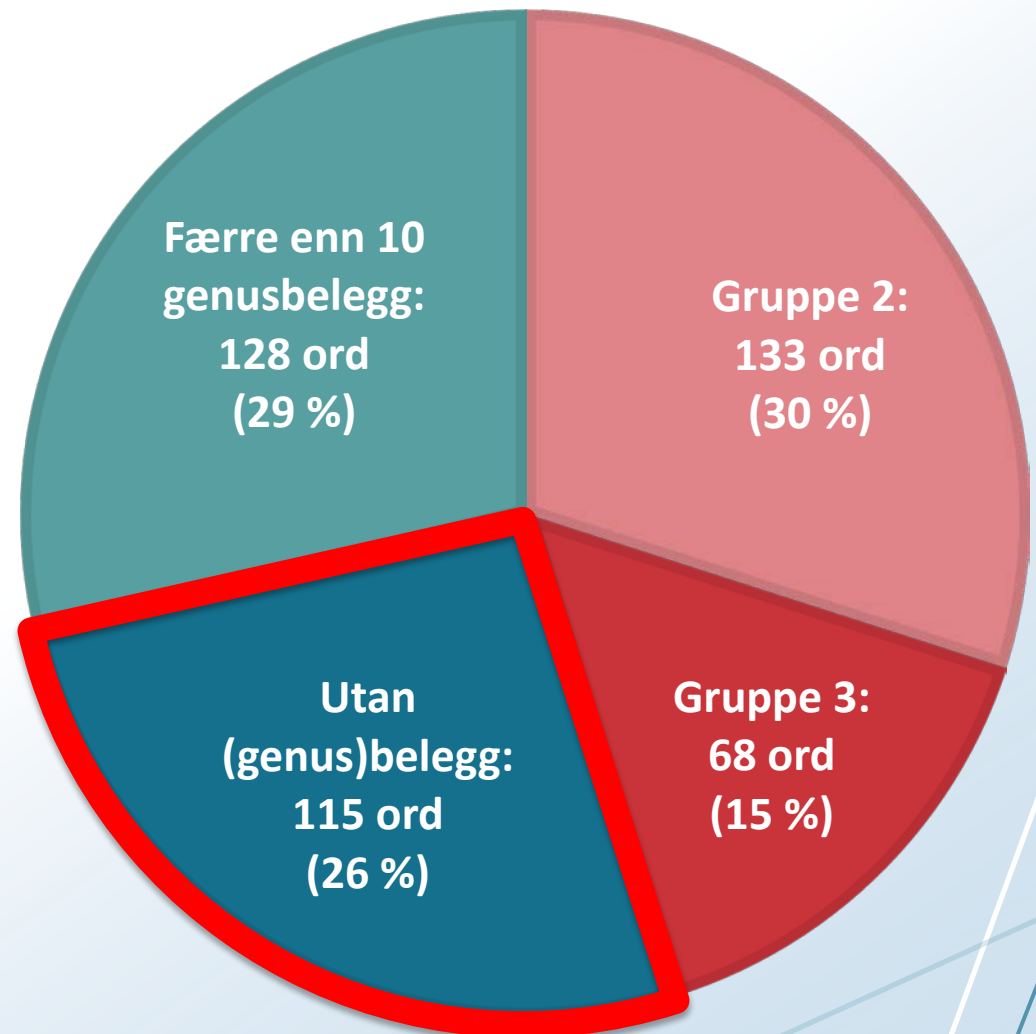
4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

---

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

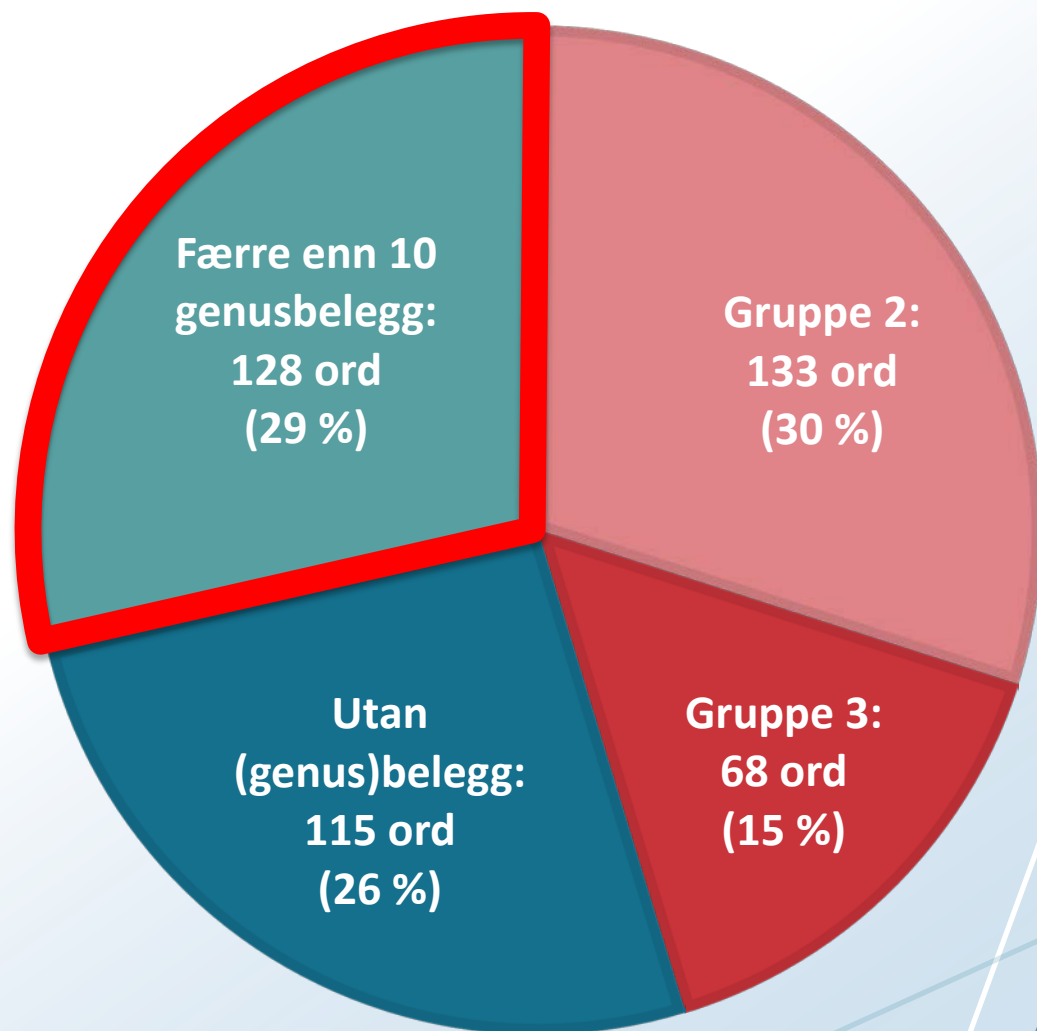
4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

---

grudd, melde, lagje, makrame, makramé, terylene, fjerne, nære, hag, klingklang, marokeng, nanking, kroki, bengali, kali, rack, zweck, tvik, flikkflakk, knakk, brokk, hark, mask, husk, tusk, veronal, dreiel, gjel, heimel, sangl, kvartil, dyll, salisyl, etyl, madapolam, sentrosom, karborundum, merskum, datum, fjåm, ferromangan, tartan, butan, molybden, naftalen, etylen, gangren, tein, drive-in, meskalin, formalin, turmalin, kreolin, kolin, palmin, ultramarin, aspirin, antipyrin, bombasin, palmitin, akonitin, terpentin, heptagon, tympanon, negatron, merino, pizzicato, følgeskap, fylgjeskap, følgjeskap, tusseskap, traveskap, våeskap, fordingskap, heimfødingskap, uvettingskap, mågskap, bøvelskap, fandenskap, syskenskap, søskenskap, farisearskap, handelsborgarskap, spissborgarskap, statsborgarskap, prakkarskap, fritenkarskap, morskap, fostbrorskap, mohair, fleir, bjor, purr, tur, madras, reagens, rass, koss, raus, sanskrit, milt, reaktant, lot, lòt, tidarkort, rist, dust, smatt, nitritt, kamelott, staut, vismut, gnav, cv, skøy

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

---

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

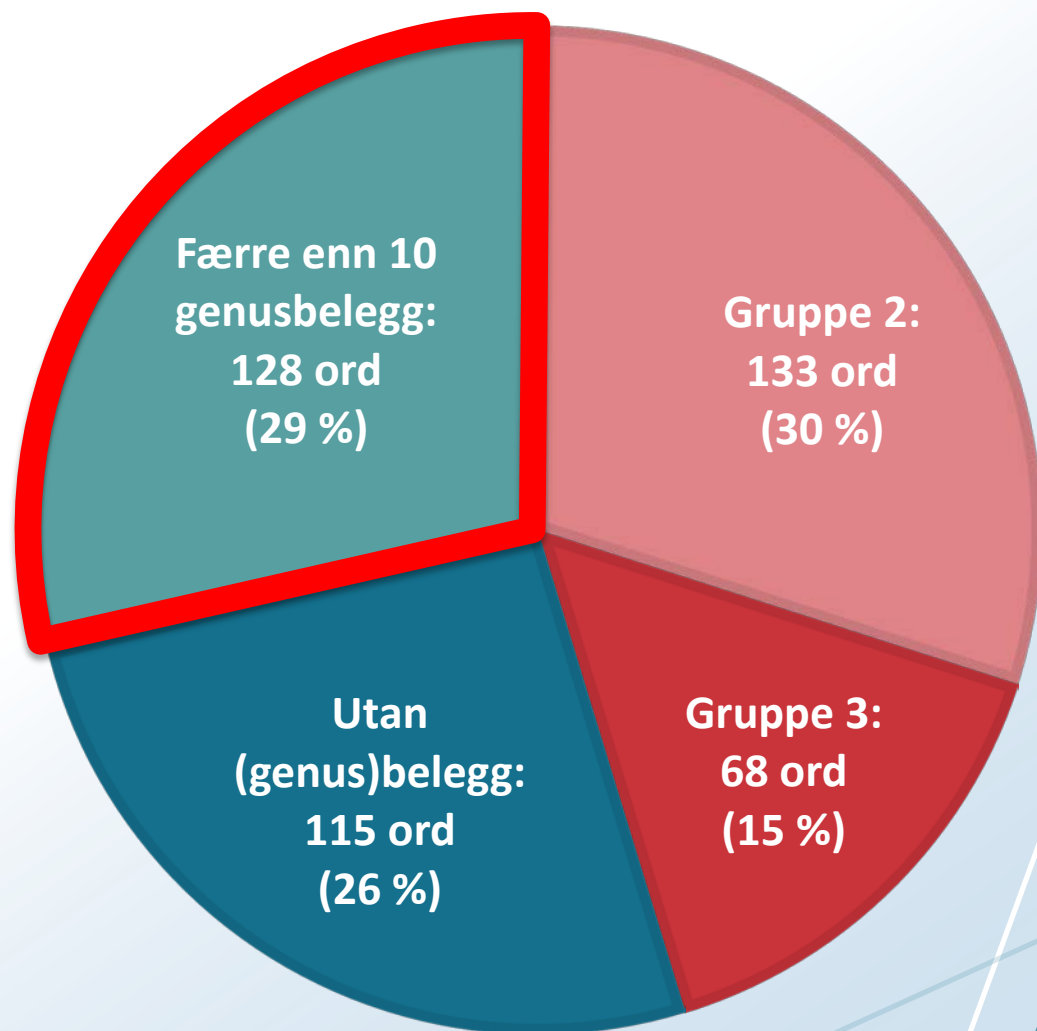

promemoria, nirvana, prokura, WC, wc, forsagd, karbid, kind, jod, lage, ganglie, spermie, enfant terrible, perpetuum mobile, bakkelse, columbi egg, mugg, mugg, grugg, flash, fysiognomi, tyri, belj, drawback, utkik, hikk, utkikk, pikk, nykk, trykk, klink, sink, snork, rauk, preambel, nikkel, kautel, vagl, rall, gnell, tyll, gisl, baul, akryl, pryl, grål, vål, opium, magnesium, propan, mutagen, kokain, koffein, musselin, kinin, stryknin, farin, sakkarin, nukleon, kation, nøytron, glissando, adagio, allegro, hekto, allegretto, gledskap, grendskap, husbondskap, farkeskap, filleskap, felagskap, hovdingskap, høvdingskap, galningskap, uvitingskap, sjømannskap, hjonskap, hyklarskap, frimurarskap, ordførarskap, fadderskap, systerskap, søsterskap, amatørskap, operatørskap, heliotrop, svupp, snurp, galder, kamfer, petimeter, fluor, velur, kanvas, pes, knis, lakris, riks, bakkels, agens, klips, puss, suss, dus, nys, taft, skoft, forsagt, spotlight, rikt, holt, gant, tant, tidkort, bast, nest, vatt, sulfitt, plebisitt, utputt, flytt, fløyt, clou, biv, positiv, diminutiv, gøy

4. Hovudfunn: Gruppe 1 – nynorsk

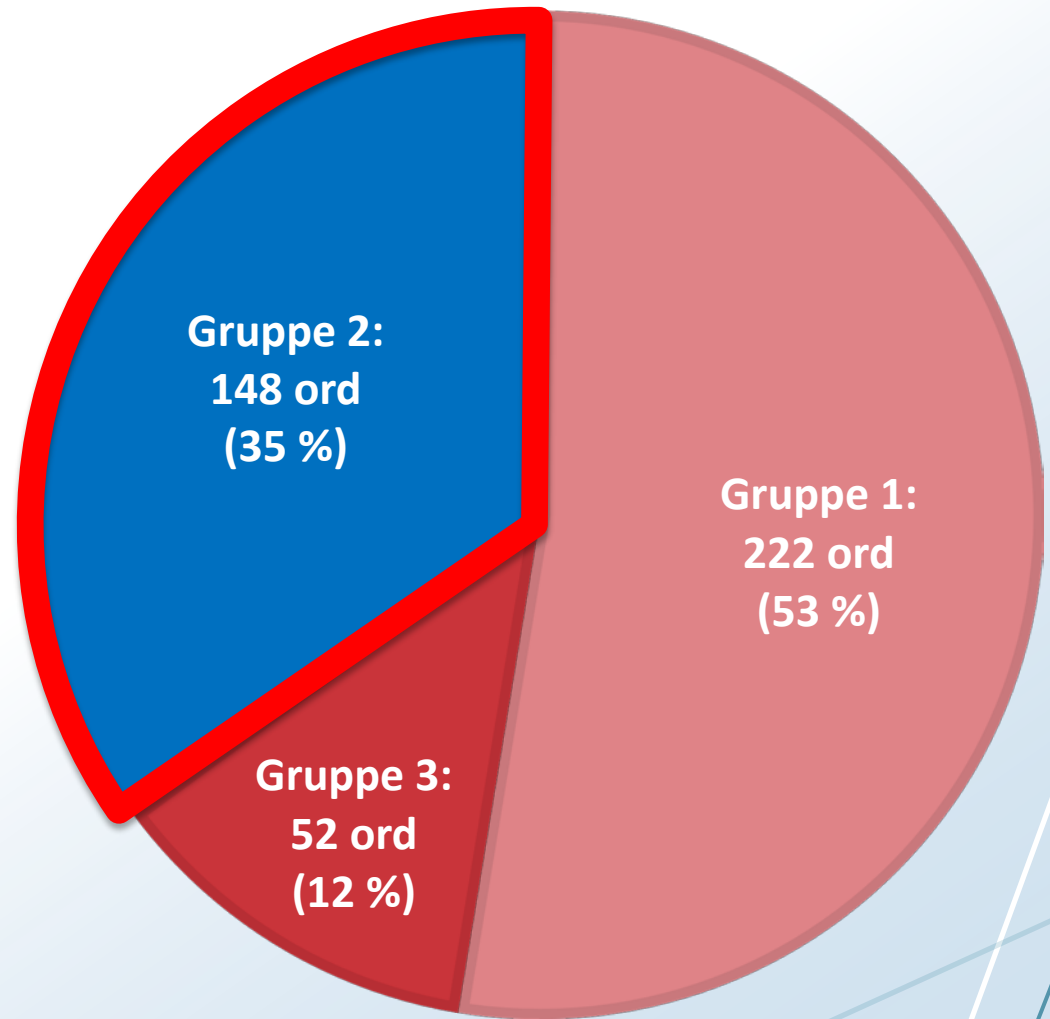
---

suss (4 m.)
opium (2 m., 2 n.)
nøytron (4 n.)

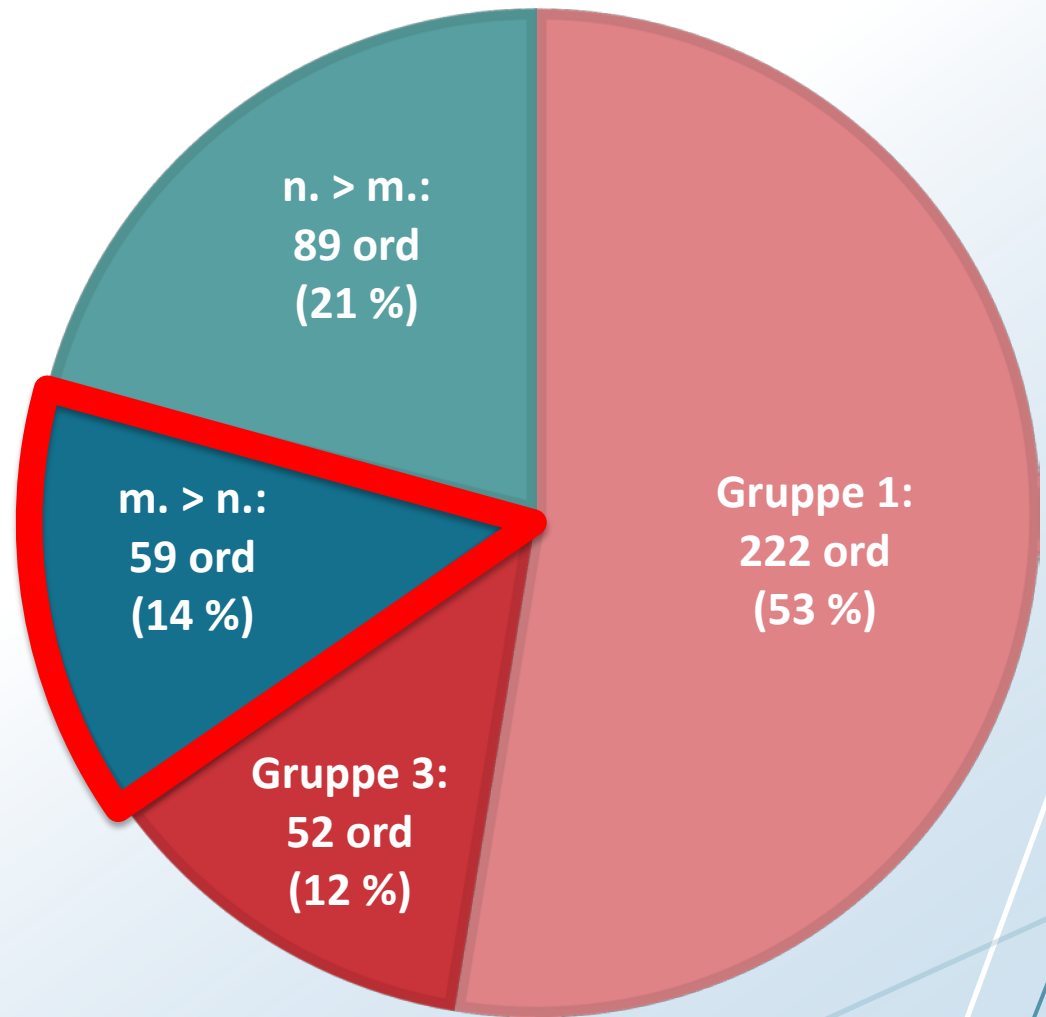
4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	1	1742	528	2271
lås		1550	6	1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	1	1742	528	2271
lås		1550	6	1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	1	1742	528	2271
lås		1550	6	1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	1	1742	528	2271
lås		1550	6	1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	<i>til mitt bruk</i>	meir frekvent enn	<i>til min bruk</i>	2271
lås		1550	6	1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk		7859	763	8622
kjede	<i>bruken</i> meir vanleg enn <i>bruket</i>			2271
lås	<i>-en</i> : 71 % av alle m. <i>-et</i> : 23 % av alle n.			1557
prat		1359	185	1544
rus		933	2	935
grus		653	2	655
do		457	53	510
knekk		486	22	508
beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Gruppenavn	Tal på genusbelegg		
------------	--------------------	--	--

prat m1, n1 (fra l.ty.)

1 gemyttlig samtale, passiar, snakk

praten gikk om avling og priser / skal vi ta oss en prat? / komme i prat med

2 løst snakk, sludder

prat blant bygdefolket / det er bare prat

(Kjelde: Nettutgåva av Bokmålsordboka)

beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., bokmål

Gruppenamn	Tal på genusbelegg		
prat m1, n1 (fra l.ty.)			
1 gemyttlig samtale, passiar, snakk <i>praten gikk om avling og priser / skal vi ta oss en prat? / komme i prat med</i>			
2 løst snakk, sludder <i>prat blant bygdefolket / det er bare prat</i>			

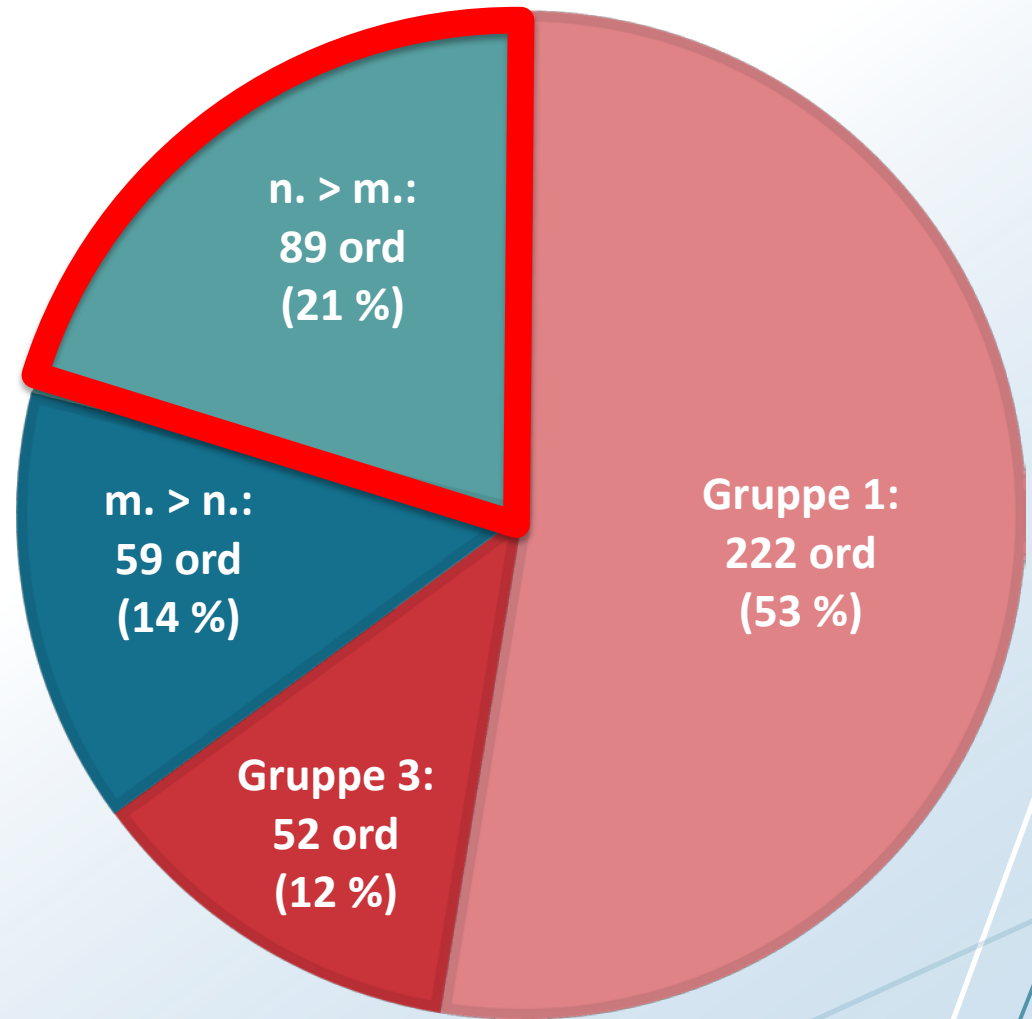
(Kjelde: Nettutgåva av Bokmålsordboka)

beredskap		386	15	401
kikk		270	9	279

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
smil	9	5927	5936
aspekt	1	2182	2183
glimt		2029	2029
fjøs	63	1539	1602
redskap	198	1077	1275
kyss	3	988	991
smell	10	820	830
sukk	1	803	804
sus	123	579	702
rykk	3	622	625

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
smil	9	5927	5936
aspekt	1	2182	2183
glimt		2029	2029
fjøs	63	1539	1602
redskap	198	1077	1275
kyss	3	988	991
smell	10	820	830
sukk	1	803	804
sus	123	579	702
rykk	3	622	625

m. < 5 %

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

Verb	Grunnform	Tal på genusbelegg		
		m.	n.	Sum
smile >	smil	9	5927	5936
	aspekt	1	2182	2183
glimte >	glimt		2029	2029
	fjøs	63	1539	1602
	redskap	198	1077	1275
kysse >	kyss	3	988	991
smelle >	smell	10	820	830
sukke >	sukk	1	803	804
suse >	sus	123	579	702
rykke >	rykk	3	622	625

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

- 142 (= 1/3) av substantiva i utgangsmaterialet for bokmål er kortavleiingar.

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

- 142 (= 1/3) av substantiva i utgangsmaterialet for bokmål er kortavleiingar.
- 47 av dei har eintydige genusbelegg.

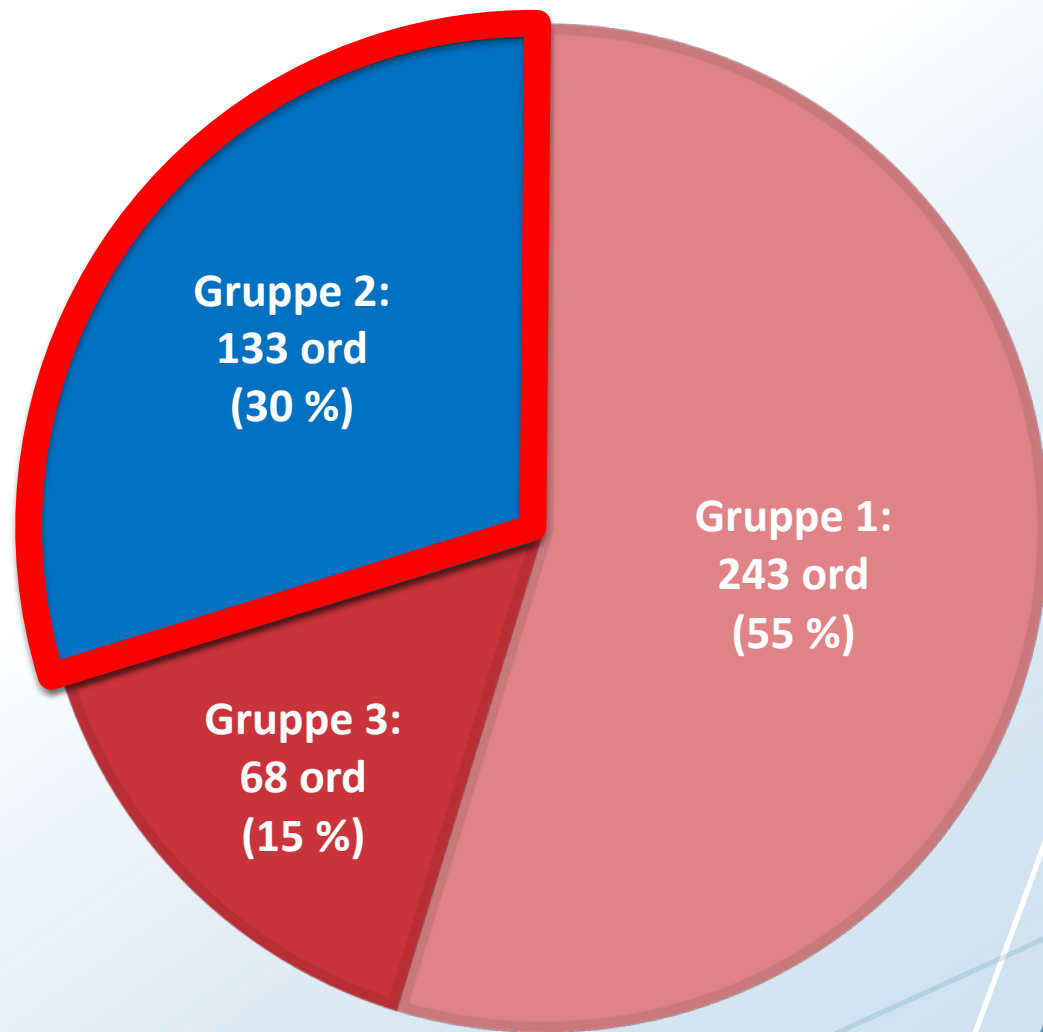
4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., bokmål

- 142 (= 1/3) av substantiva i utgangsmaterialet for bokmål er kortavleiingar.
- 47 av dei har eintydige genusbelegg.
- 97 % av genusbelegga er n., 3 % er m.

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

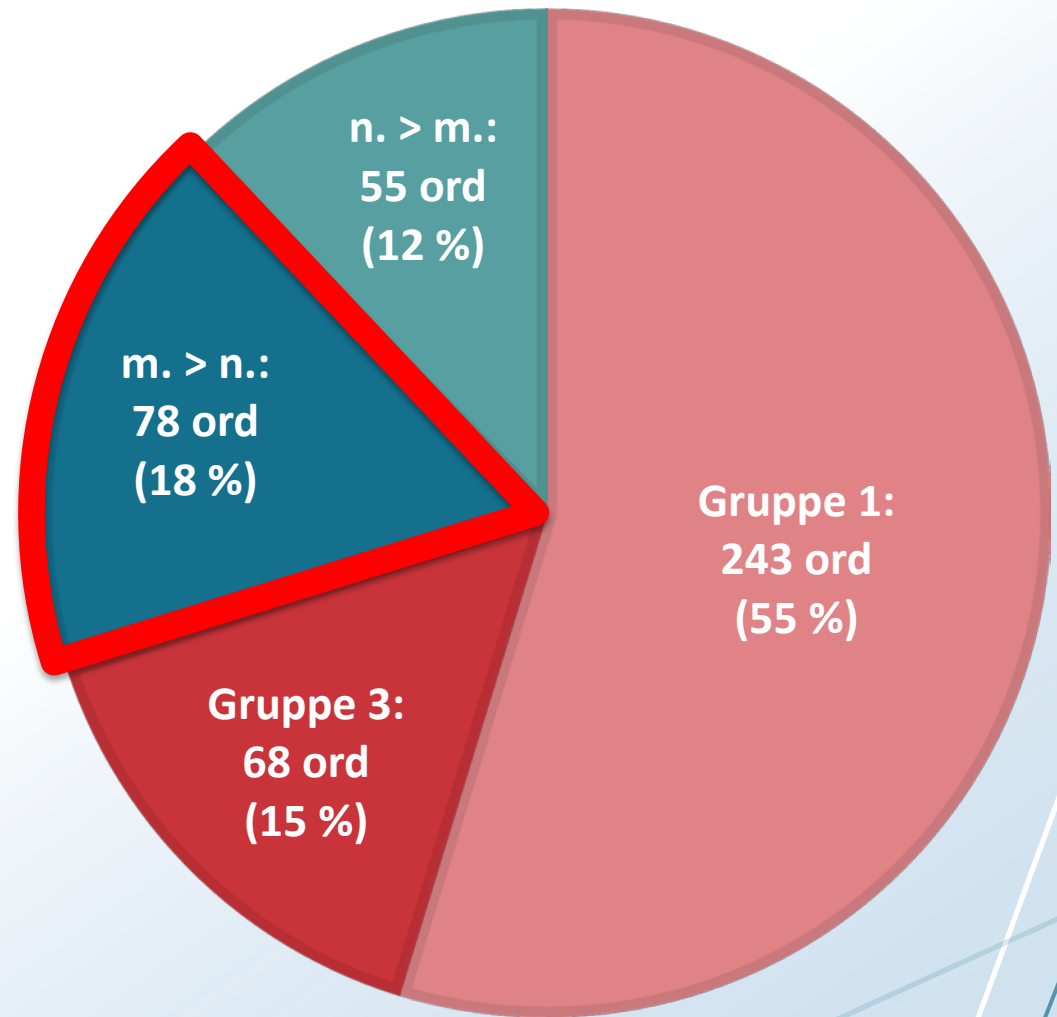
---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk	23	8900	914	9837
bodskap		2090	176	2266
strek	2	1569	232	1803
meisterskap		1299	379	1678
lås		1080	39	1119
forfattarskap		764	144	908
vald		798	6	804
rus	1	539	45	585
bak		488	27	515
venskap		365	106	471
(Jf. også vennskap		212	125	337)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
bruk	23	8900	914	9837
bodskap		2090	176	2266
strek	2	1569	232	1803
meisterskap		1299	379	1678
lås		1080	39	1119
forfattarskap		764	144	908
vald		798	6	804
rus	1	539	45	585
bak		488	27	515
venskap		365	106	471
(Jf. også vennskap		212	125	337)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	— m.	— m.	— m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	— m./n.	m./n. > n.	— n.	<i>vennskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>ven(n)skap</i>	Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	— m.	n.	— n.	<i>budskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>bodskap</i>	Nynorsk
	Lågtysk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>lantschop</i> f.	-----	n.	— n.	<i>landskap</i>	Bokmål
		n.	— n.		Nynorsk

(Jamfør Conzett (2004).)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	m.	m.	m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	m./n.	m./n. > n.	n.	<i>vennskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>ven(n)skap</i>	Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	m.	n.	n.	<i>budskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>bodskap</i>	Nynorsk
	Lågtysk	Moderne norsk			
		2005	2012		
	<i>lantschop</i> f.	n.	n.	<i>landskap</i>	Bokmål Nynorsk
		n.	n.		

(Jamfør Conzett (2004).)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	m.	m.	m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	m./n.	m./n. > n.	n.	<i>vennskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>ven(n)skap</i>	Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	m.	n.	n.	<i>budskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>bodskap</i>	Nynorsk
	Lågtysk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>lantschop</i> f.	-----	n.	n.	<i>landskap</i>	Bokmål
		n.	n.		

(Jamfør Conzett (2004).)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	_____ m.	_____ m.	_____ m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	_____ m./n.	_____ m./n. > n.	_____ n.	<i>vennskap</i>	Bokmål
		_____ m.	_____ m. > m./n.	<i>ven(n)skap</i>	Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	_____ m.	_____ n.	_____ n.	<i>budskap</i>	Bokmål
		_____ m.	_____ m. > m./n.	<i>bodskap</i>	Nynorsk

Lågtysk	Moderne norsk			
	2005	2012		
<i>lantschop</i> f.	----- n.	_____ n.	<i>landskap</i>	Bokmål
		_____ n.		Nynorsk

(Jamfør Conzett (2004).)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	m.	m.	m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	m./n.	m./n. > n.	n.	<i>vennskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>ven(n)skap</i>	Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	m.	n.	n.	<i>budskap</i>	Bokmål
		m.	m. > m./n.	<i>bodskap</i>	Nynorsk

Lågtysk

Moderne norsk

2005

2012

lantschop f.

n. ————— n.
n. ————— n.

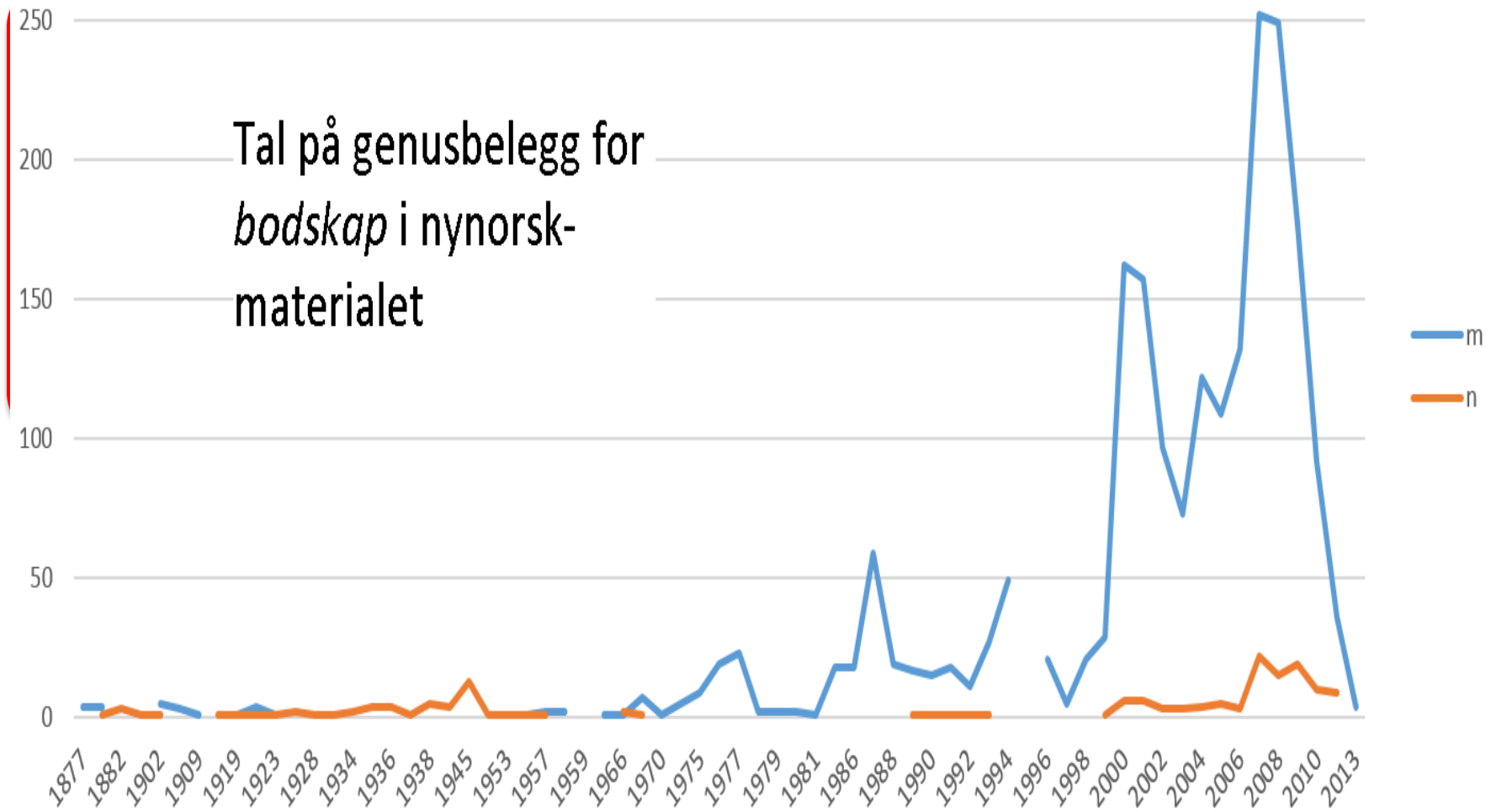
landskap

Bokmål
Nynorsk

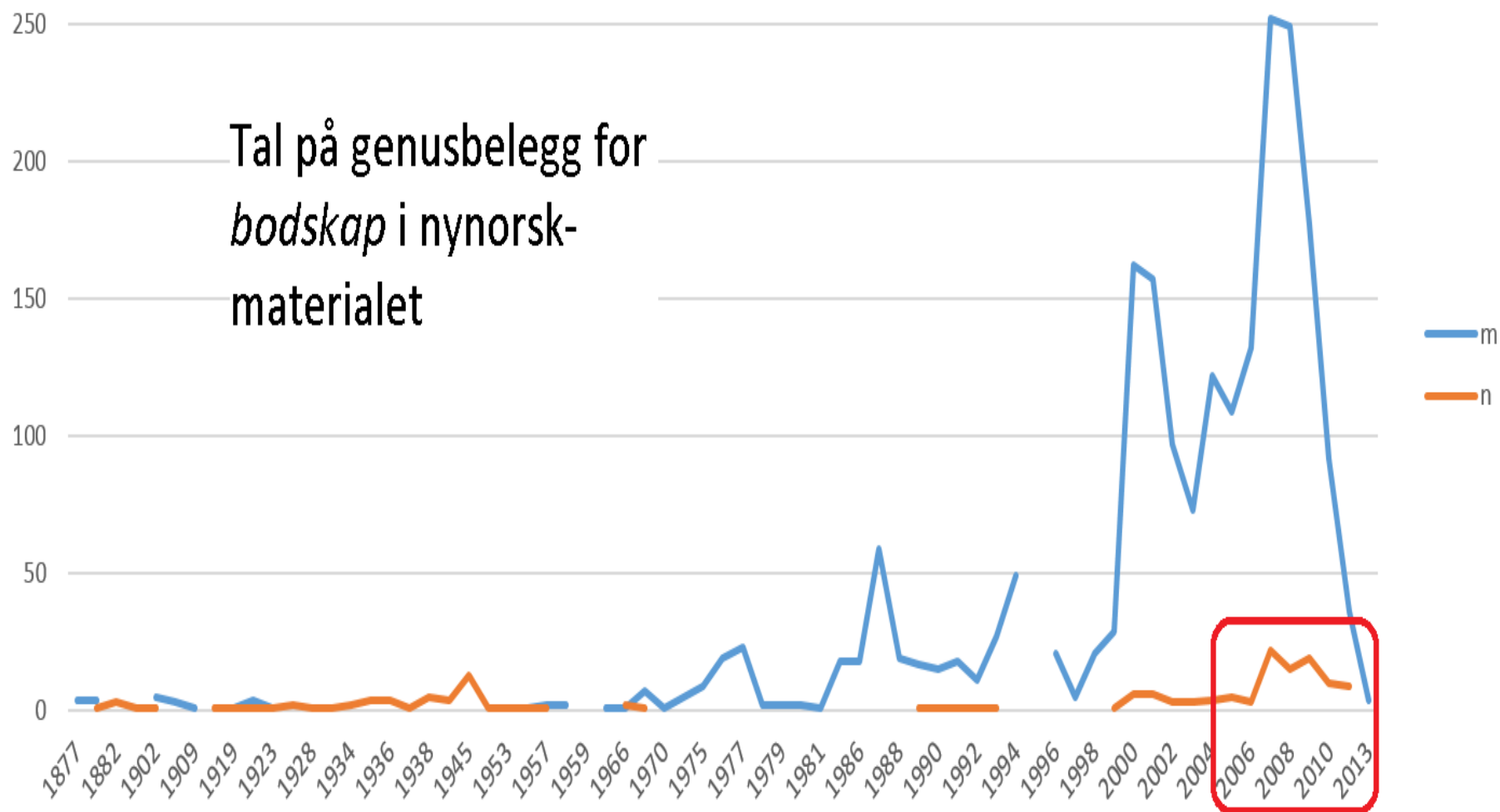
(Jamfør Conzett (2004).)

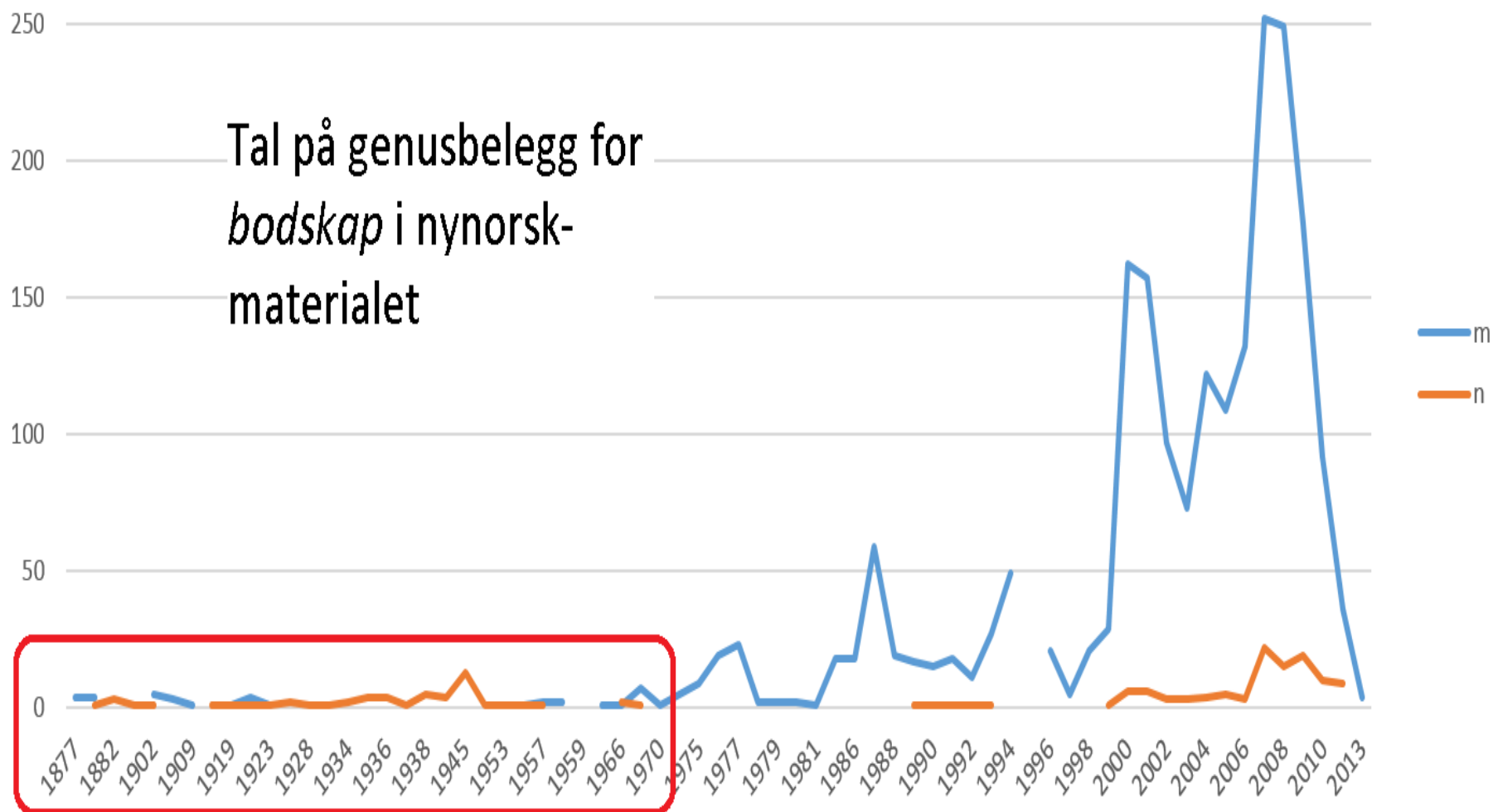
4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

Gamalnorsk	Mellomnorsk	Moderne norsk			
		2005	2012		
<i>klókskapr</i> m.	_____ m.	_____ m.	_____ m.	<i>klokskap</i>	Bm./nyno.
<i>vinskapr</i> m.	_____ m./n.	m./n. > n. _____ n. m. _____ m. > m./n.	_____ n.	<i>vennskap</i> <i>ven(n)skap</i>	Bokmål Nynorsk
<i>boðskapr</i> m.	_____ m.	n. _____ n. m. _____ m. > m./n.	_____ n.	<i>budskap</i> <i>bodskap</i>	Bokmål Nynorsk

Lågtysk

Moderne norsk

2005

2012

lantschop f.

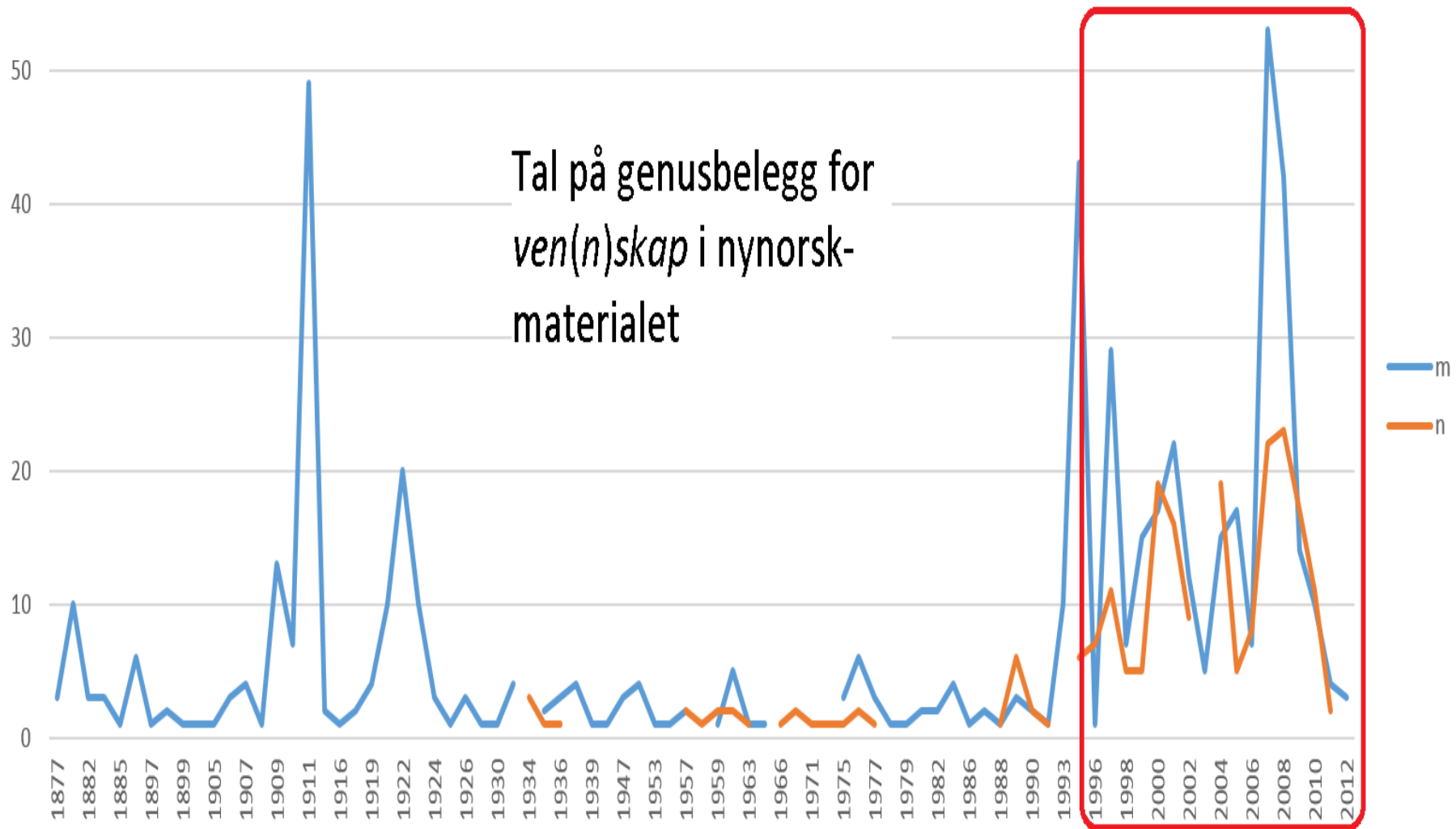
n. _____ n.
n. _____ n.

landskap

Bokmål
Nynorsk

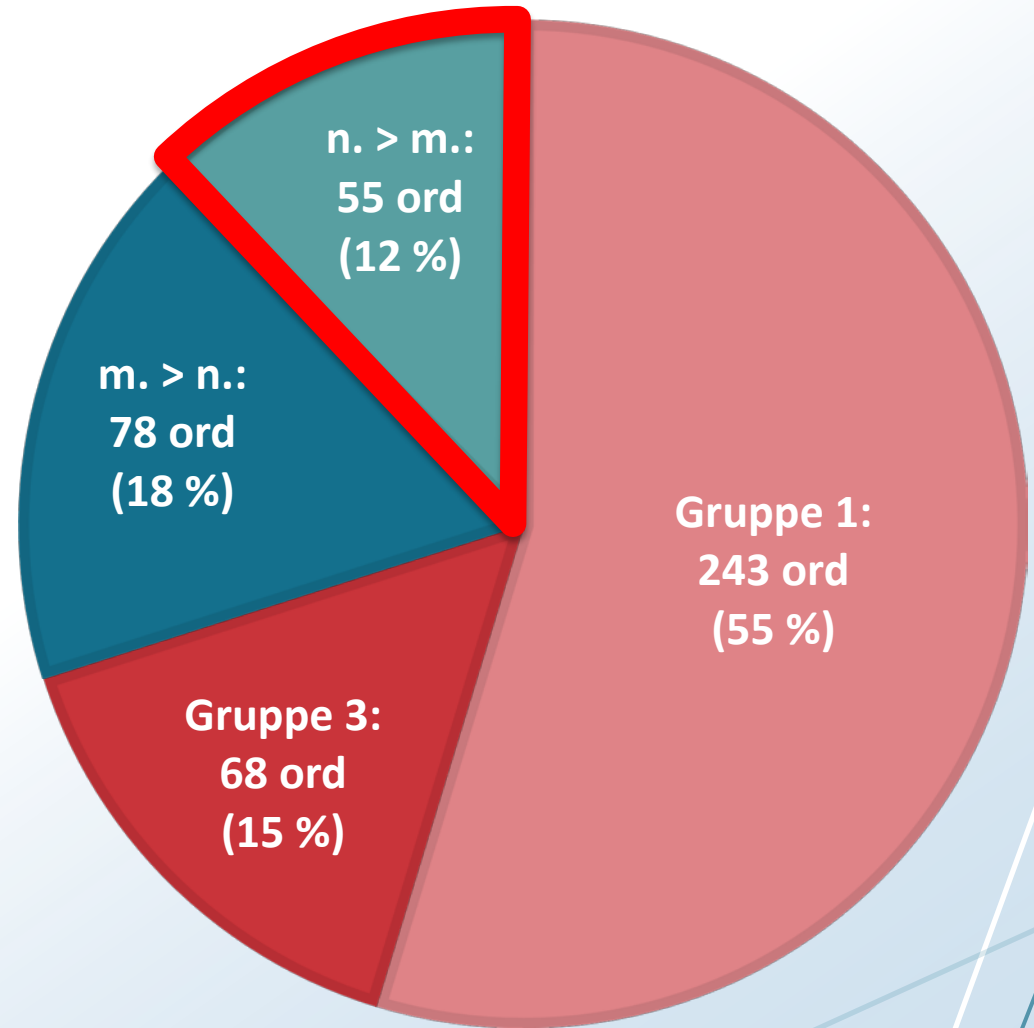
(Jamfør Conzett (2004).)

4. Hovudfunn: Gruppe 2, m. > n., nynorsk

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., nynorsk

---

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
slepp		5	3662	3667
sekund		491	2425	2916
aspekt	1	7	1133	1141
treff		32	1099	1131
glimt		96	743	839
skjelv		83	596	679
borgarskap		43	616	659
svangerskap		10	380	390
skil	1	41	308	350
fyr		18	248	266

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
slepp		5	3662	3667
sekund		491	2425	2916
aspekt	1	7	1133	1141
treff		32	1099	1131
glimt		96	743	839
skjelv		83	596	679
borgarskap		43	616	659
svangerskap		10	380	390
skil	1	41	308	350
fyr		18	248	266

m. < 5 %

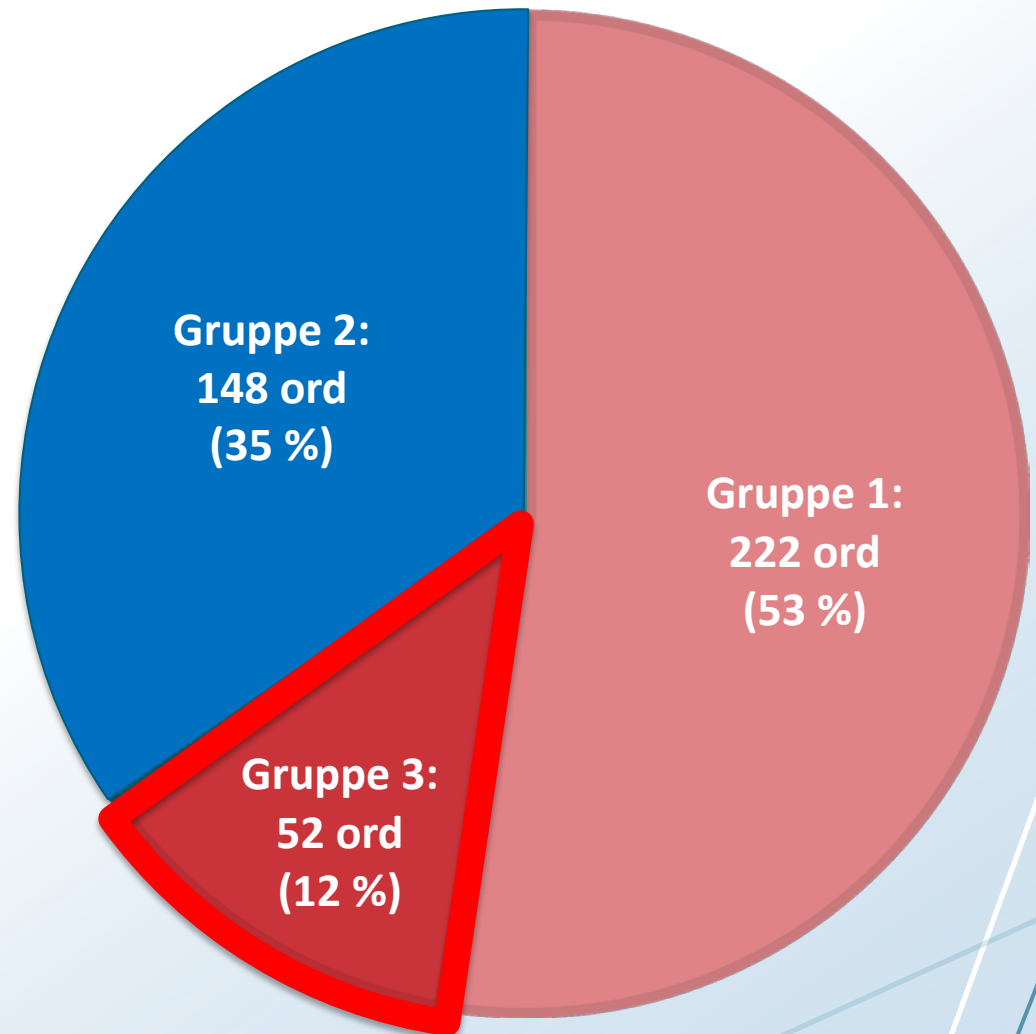

4. Hovudfunn: Gruppe 2, n. > m., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
slepp	aspekt m1 , n1 (lat. <i>aspectus</i> , perfektum partisipp av <i>aspicere</i> 'sjå på', i tyding 4 frå fr. <i>etter</i> , russ. <i>vid</i> 'syn')			
sekund				
aspekt	1 <i>synsvinkel</i> , <i>synspunkt</i>			
treff	<i>ei sak med mange aspektar</i> ←			
glimt	2 i astronomi: innbyrdes stode mellom himmellekamane			
skjelv				
borgarskap	3 i fleirtal: varsel, merke etter aspektane på himmelen ←			
svangerska	4 i språkvitskap: formkategori som markerer den måten ei handling går føre seg på, særleg med omsyn til utstrekning i tid; <i>jamfør aksjonsart</i>			
skil				
fyr	(Kjelde: Nettutgåva av Nynorskordboka)			

4. Hovudfunn: Gruppe 3 , m./n., bokmål

---

4. Hovudfunn: Gruppe 3 , m./n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
design	323	620	943
kjennskap	351	325	676
snev	163	387	550
stopp	234	194	428
kilo	262	110	372
premiss	86	245	331
kompliment	184	74	258
krystall	155	57	212
henseende	84	116	200
gløtt	69	109	178

4. Hovudfunn: Gruppe 3 , m./n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
design	323	620	943
kjennskap	52 % 351	48 % 325	676
snev	163	387	550
stopp	234	194	428
kilo	262	110	372
premiss	86	245	331
kompliment	184	74	258
krystall	155	57	212
henseende	84	116	200
gløtt	69	109	178

4. Hovudfunn: Gruppe 3 , m./n., bokmål

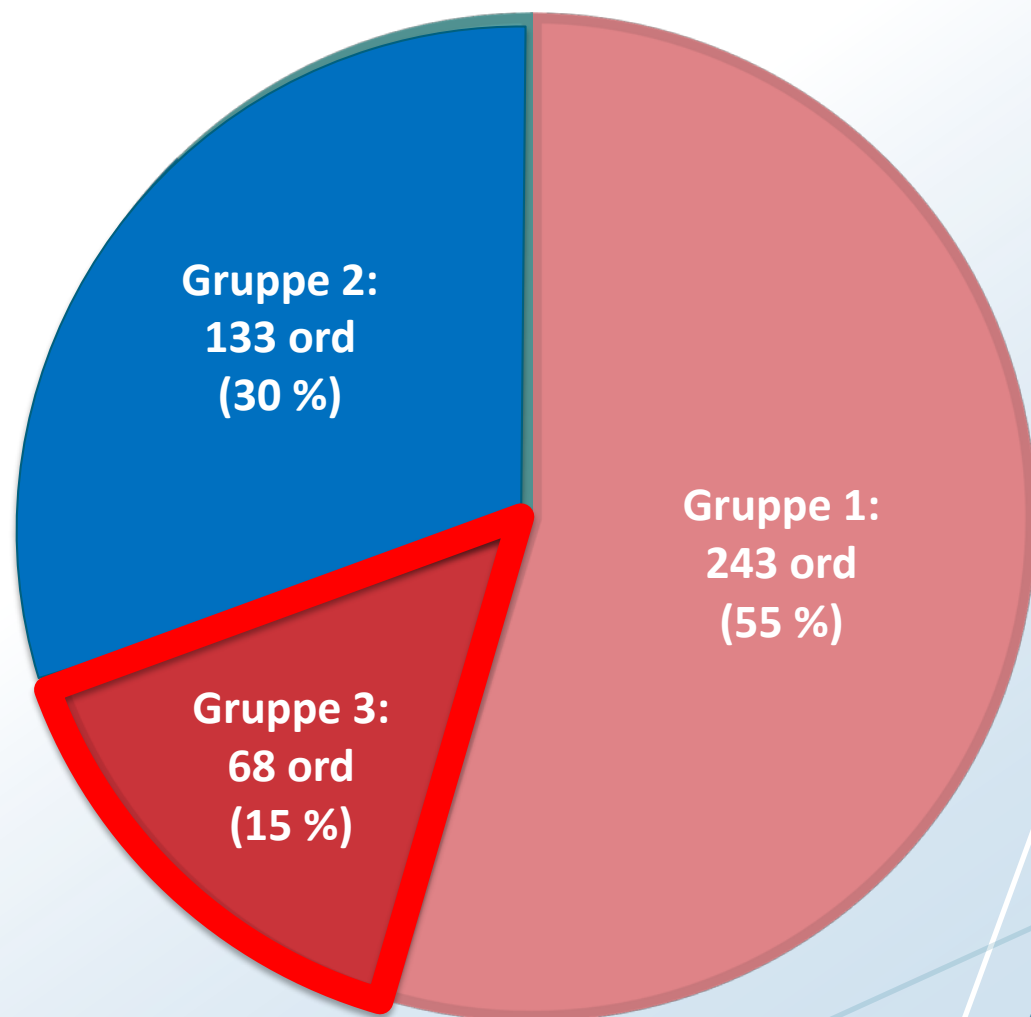
Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
design	323	620	943
kjennskap	52 % 351	48 % 325	676
snev	163	387	550
stopp	234	194	428
kilo	262	110	372
premiss	26 % 86	74 % 245	331
kompliment	184	74	258
krystall	155	57	212
henseende	84	116	200
gløtt	69	109	178

4. Hovudfunn: Gruppe 3 , m./n., bokmål

Grunnform	Tal på genusbelegg		
	m.	n.	Sum
design	323	620	943
kjennskap	351	325	676
snev	163	387	550
stopp	234	194	428
kilo	262	110	372
premiss	86	245	331
kompliment	184	74	258
krystall	155	57	212
henseende	84	116	200
gløtt	69	109	178

4. Hovudfunn: Gruppe 3, m./n., nynorsk

---

4. Hovudfunn: Gruppe 3, m./n., nynorsk

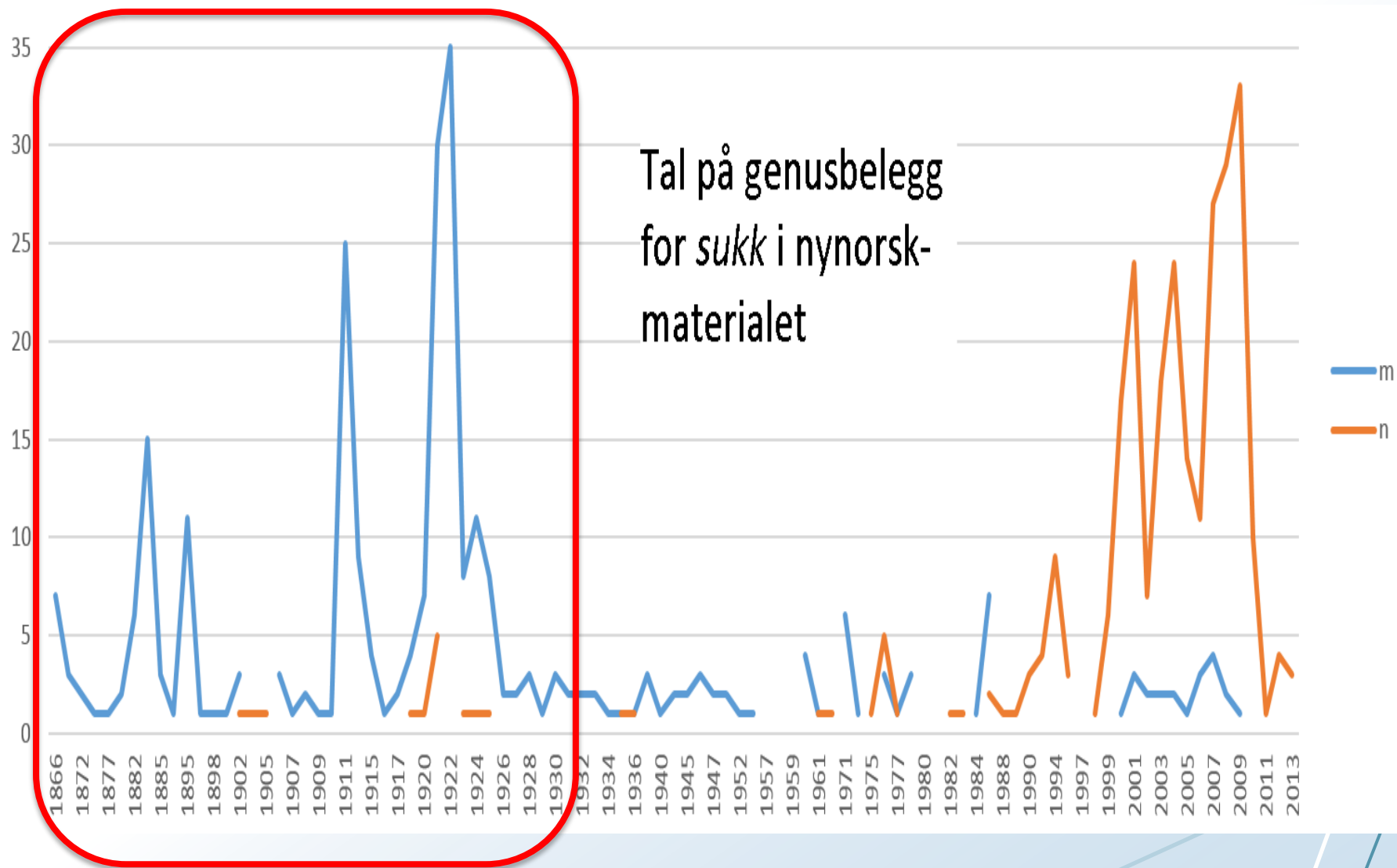
Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
minutt	1	2725	6468	9194
smil	2	1494	1749	3245
fjøs		799	1682	2481
felleskap		755	1718	2473
stand	9	809	404	1222
rykk	2	243	618	863
sus		460	233	693
eigarskap		365	320	685
sukk		304	299	603
medlemskap		363	207	570

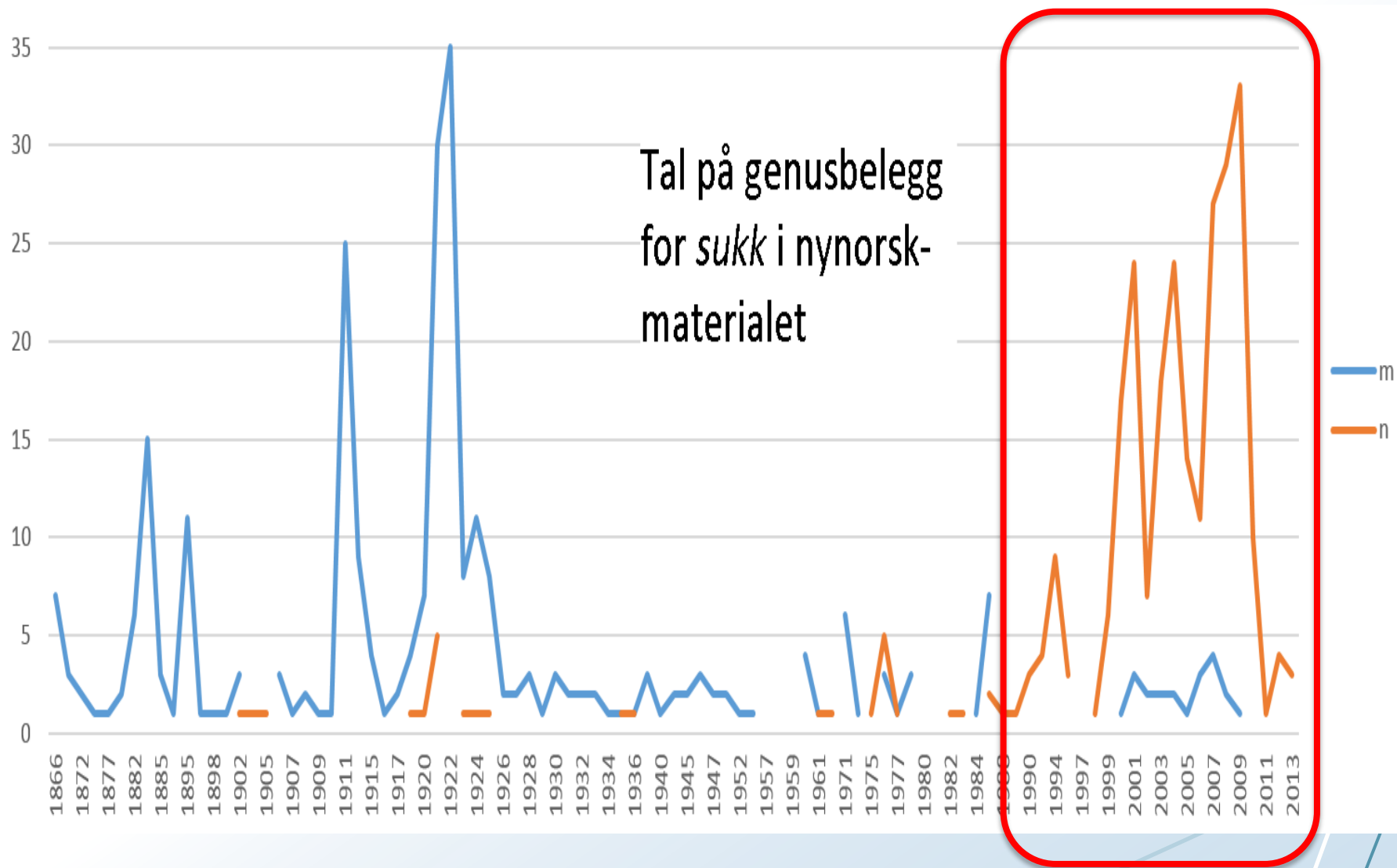
4. Hovudfunn: Gruppe 3, m./n., nynorsk

Grunnform	Tal på genusbelegg			
	f.	m.	n.	Sum
minutt	1	2725	6468	9194
smil	2	1494	1749	3245
fjøs		799	1682	2481
felleskap		755	1718	2473
stand	9	809	404	1222
rykk	2	243	618	863
sus		460	233	693
eigarskap		365	320	685
sukk		304	299	603
medlemskap		363	207	570

4. Hovudfunn: Gruppe 3, m./n., nynorsk

4. Hovudfunn: Gruppe 3, m./n., nynorsk

5. Tilrådingar

---

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)
  - m./n. > m.: *lås, vald, ...* (nynorsk)

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)
  - m./n. > m.: *lås, vald, ...* (nynorsk)
  - m./n. > n.: *smil, aspekt, glimt, kyss, smell, sukk, rykk, ...* (bokmål)

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)
  - m./n. > m.: *lås, vald, ...* (nynorsk)
  - m./n. > n.: *smil, aspekt, glimt, kyss, smell, sukk, rykk, ...* (bokmål)
  - m./n. > n.: *slepp, aspekt, treff, svangerskap, ...* (nynorsk)

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)
  - m./n. > m.: *lås, vald, ...* (nynorsk)
  - m./n. > n.: *smil, aspekt, glimt, kyss, smell, sukk, rykk, ...* (bokmål)
  - m./n. > n.: *slepp, aspekt, treff, svangerskap, ...* (nynorsk)
- Tilråding 3: Vurder innstramming ved substantiv i gruppe 3 (og 2) dersom det eine genuset er lite eller ikkje brukt i nyare tid.

5. Tilrådingar

- Tilråding 1: Behald dagens genusnormering for ord i gruppe 1.
- Tilråding 2: Stram inn på genusnormeringa til dei substantiva i gruppe 2 der det eine genuset er svært lite eller ikkje brukt.
  - m./n. > m.: *lås, rus, grus, kikk, ...* (bokmål)
  - m./n. > m.: *lås, vald, ...* (nynorsk)
  - m./n. > n.: *smil, aspekt, glimt, kyss, smell, sukk, rykk, ...* (bokmål)
  - m./n. > n.: *slepp, aspekt, treff, svangerskap, ...* (nynorsk)
- Tilråding 3: Vurder innstramming ved substantiv i gruppe 3 (og 2) dersom det eine genuset er lite eller ikkje brukt i nyare tid.
  - Døme:
m./n. > n.: *sukk* (nynorsk)

6. Vidare framdrift og utsyn

- Vitskapleg artikkel i løpet av 2018.

6. Vidare framdrift og utsyn

- Vitskapleg artikkel i løpet av 2018.
- Byggja ut undersøkinga:
  - Inkludera mindre normstyrt tekstmateriale
  - Utvida grunnlagsmaterialet til f./m.- og f./m./n.-substantiv
  - Genusbruk til substantiv med eitt normert genus

Rapporten er ope tilgjengeleg:

Genusvariasjon i norsk skriftspråk. Ei undersøking av genusbruken ved substantiv som er normerte som maskulinum og nøytrum.

Septentrio Reports. <http://dx.doi.org/10.7557/7.4077>.

[HOME](#) [ABOUT](#) [LOGIN](#) [CURRENT](#) [ARCHIVES](#)

[Home](#) > [No 1 \(2017\)](#) > **Conzett**

Genusvariasjon i norsk skriftspråk. Ei undersøking av genusbruken ved substantiv som er normerte som maskulinum og nøytrum

Philipp Conzett

Full Text:

[PDF \(NORSK\)](#)

DOI: <http://dx.doi.org/10.7557/7.4077>

Keywords

genus; grammatisk kjønn; bokmål; nynorsk; normering; variasjon; grammatical gender; standardization; variation

Rapporten er ope tilgjengeleg:

Genusvariasjon i norsk skriftspråk. Ei undersøking av genusbruken ved substantiv som er normerte som maskulinum og nøytrum.

Septentrio Reports. <http://dx.doi.org/10.7557/7.4077>.

Datagrunnlaget vil bli gjort ope tilgjengeleg i The Tromsø Repository of Language and Linguistics (TROLLing): <http://dx.doi.org/10.18710/MTEQYP>.

The Tromsø Repository of Language and Linguistics

[DataverseNO](#) > [UiT Open Research Data](#) > [TROLLing](#) > **Genusvariasjon i norsk skriftspråk**

 Metrics

4 Downloads

Genusvariasjon i norsk skriftspråk Version 1.2

Conzett, Philipp, 2017, "Genusvariasjon i norsk skriftspråk", doi:10.18710/MTEQYP, DataverseNO, V1

Rapporten er ope tilgjengeleg:

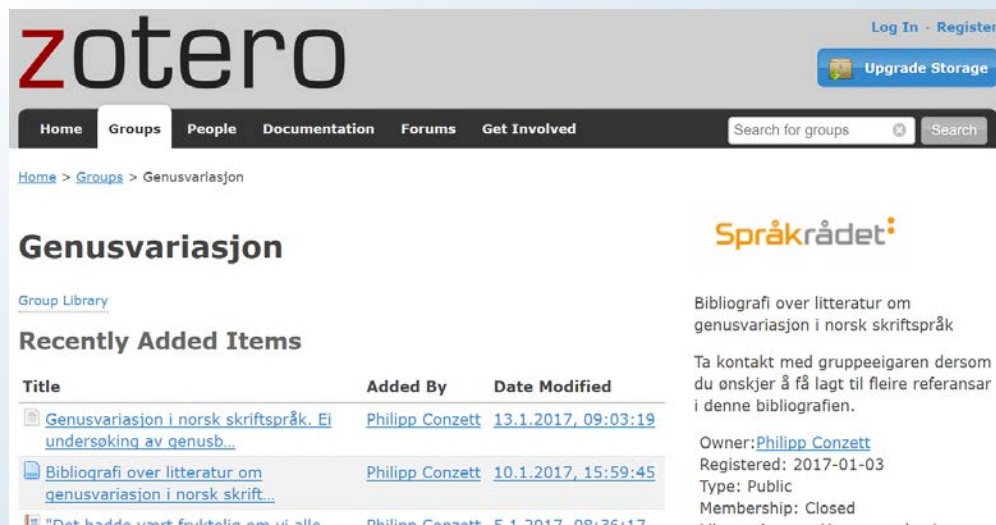
Genusvariasjon i norsk skriftspråk. Ei undersøking av genusbruken ved substantiv som er normerte som maskulinum og nøytrum.

Septentrio Reports. <http://dx.doi.org/10.7557/7.4077>.

Datagrunnlaget vil bli gjort ope tilgjengeleg i The Tromsø Repository of Language and Linguistics (TROLLing): <http://dx.doi.org/10.18710/MTEQYP>.

Bibliografi over litteratur om genusvariasjon i norsk skriftspråk:

<https://www.zotero.org/groups/genusvariasjon>

zotero

Log In · Register

Upgrade Storage

Home Groups People Documentation Forums Get Involved

Search for groups Search

Home > Groups > Genusvariasjon

Genusvariasjon

Group Library

Recently Added Items

Title	Added By	Date Modified
Genusvariasjon i norsk skriftspråk. Ei undersøking av genusb...	Philipp Konzett	13.1.2017, 09:03:19
Bibliografi over litteratur om genusvariasjon i norsk skrift...	Philipp Konzett	10.1.2017, 15:59:45
"Det hadde vært fruktelig om vi alle	Philipp Konzett	5.1.2017, 08:36:17

Språkrådet

Bibliografi over litteratur om genusvariasjon i norsk skriftspråk

Ta kontakt med gruppeeigaren dersom du ønskjer å få lagt til fleire referansar i denne bibliografien.

Owner: [Philipp Konzett](#)
Registered: 2017-01-03
Type: Public
Membership: Closed

Takk for merksemda!

Litteraturliste

Bokmålsordboka og Nynorskordboka på nett. Tilgjengeleg på <http://ordbok.uib.no/>.

Conzett, Philipp (2004): Frå einskap til ulikskap? Ei gransking av genustilhøvet ved avleiingar på -skap i skandinavisk. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift*, 22, 169-193. Tilgjengeleg på <http://hdl.handle.net/10037/6797>.

Enger, Hans-Olav & Kristian Emil Kristoffersen (2000): *Innføring i norsk grammatikk. Morfologi og syntaks*. Oslo: LNU/Cappelen.

Leksikografisk bokmålskorpus. Utviklet av Seksjon for leksikografi (Avdeling for Bokmål) ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO; sammen med Tekstlaboratoriet. Tilgjengeleg på http://tekstlab.uio.no/glossa/html/index_dev.php?corpus=bokmal. Jamfør Knudsen, Rune Lain & Ruth Vatvedt Fjeld: [LBK2013: A balanced; annotated national corpus for Norwegian Bokmål. Proceedings of the workshop on lexical semantic resources for NLP at NODALIDA 2013; May 22-24; 2013; Oslo; Norway. NEALT Proceedings Series 19](#)

Norsk Ordboks Nynorskkorpus. Tilgjengeleg på <http://no2014.uio.no/korpuset/>.

Takk til

Anders Nøklestad,
Christian-Emil Ore,
Daniel Ims,
Marit Hovdenak,
Oddrun Grønvik,
Sturla Berg-Olsen
og medlemene i Språkrådets fagråd for normering og språkobservasjon
for hjelp og merknader!

Kontakt:

Philipp Conzett
UiT Noregs arktiske universitet
E-post: philipp.conzett@uit.no

Substantiv med genusomsving

Ord på *-skap*:

$m > n \rightarrow m > n$: adelskap, brorskap, farskap, venskap

Kortavleiingar:

$m > n \rightarrow m > n$: glis, knyst, kyss, rammel, rykk, ymt

Simpleksar:

$m > n \rightarrow n > m$: kvelv, pank

Normeringshistorikk om kortavleingar

Maskulinum

Gamalnorsk: hvinnr, ymntr

Aasen: Norsk Ordbog (1873): kvin, ymt, smil

Nøytrum

Mange målføre i dag: kvin, ymt, smil

Berre m både i nynorsk og bokmål: velt

n i bokmål, m i nynorsk: dykk

m + n i bokmål, berre m i nynorsk: skrell

m + n i bokmål, berre n i nynorsk: snakk

m + n både i bokmål og nynorsk: smil

Berre n i både bokmål og nynorsk: kast